

**SPF Seniorernas
verksamhetsberättelse
och årsredovisning
2022**

2022 var ett bra år – trots allt!

Verksamhetsåret 2022 var ett bra år för SPF Seniorerna. Pandemin tog slut och äntligen kunde vi sätta i gång alla aktiviteter i våra föreningar. Vi fick möta politiker och myndigheter i samtal om andra frågor än de som var kopplade till covid-19. SPF Seniorerna syntes ovanligt mycket i tidningar, radio och television och vårt anseende bland svenskarna ökade. Vi är oerhört stolta över att vi fortsätter att vara den seniororganisation som har störst förtroende bland de i befolkningen som är 65 år eller äldre.

Seniorers ekonomi stod i centrum under våren inför den stundande valrörelsen. SPF Seniorerna fick mycket utrymme att kommentera de olika politiska förslagen. Trots att vi inte fick gehör för alla våra krav och förslag så är det en stor seger för oss vi kunde medverka till att nära varannan pensionär fick höjd pension.

I juni fick regeringen utredningsförslaget om att införa en ny äldreomsorgslag. SPF Seniorerna har deltagit intensivt i utredningens arbete och är mycket nöjda med att förslaget innebär att vi lägger grunden för en

äldreomsorg med högre kvalitet. Nu måste SPF Seniorerna arbeta för att regeringen och riksdagen antar förslaget till ny lag.

Den 1 januari började organisationens nya stagar att gälla. Det innebar inga stora förändringar för SPF Seniorerna men ger alla delar av organisationen möjlighet att arbeta smidigare. En nyhet var att vi införde stödmedlemskap för de som vill bli medlemmar men inte uppfyller kravet på att vara pensionär. Vi har fått många som vill stödja vårt arbete men fortfarande så uppgår antalet stödmedlemmar enbart till mindre än en promille av det totala antalet medlemmar i SPF Seniorerna.

Rysslands anfall på Ukraina under året har även påverkat vår organisation. Många föreningar har deltagit i arbetet med att hjälpa de som flytt till Sverige och att samla in stöd till de som blivit kvar i Ukraina. Insatser som vi alla är stolta över. Vi har alla även drabbats av de skenande priserna i samhället. Hårdast slår de mot de seniorer som redan innan hade en ansträngd ekonomi, vilket tydligt visar hur viktigt det är att SPF Seniorerna fortsätter att arbeta för högre pensioner.

I december drabbades vår organisation av att vår IT-leverantör hade ett större dataintrång och tvingades stänga ned vårt medlemsregister. En incident som pågick ända in på 2023. Det gav både föreningar, distrikt och förbundet stora bekymmer när vi inte kunde kommunicera med medlemmarna som vi har blivit vana att göra. Även medlemsstatistiken för året har påverkats. Vid årsskiftet noterade vi en mindre minskning av antalet medlemmar, med cirka en halv procent, till följd av att vi under december månad enbart kunde registrera medlemmar som lämnade organisationen och inga som blev medlemmar.

Avslutningsvis vill vi och förbundsstyrelsen rikta ett varmt tack till alla förtroendevalda runt om i landet, till alla medlemmar och all personal för det arbete som lagts ned under året. SPF Seniorerna är en fantastisk organisation tack vare era insatser och tillsammans gjorde vi 2022 till ett bra år trots kris i vår omvärld.

Eva Eriksson
Förbundsordförande

Peter Sikström
Generalsekreterare

»Pandemin tog slut och äntligen kunde vi sätta i gång alla aktiviteter i våra föreningar

Innehåll

2022 var ett bra år – trots allt!.....2

Vi engagerar 10

Premiär för förbundsrad 11

Medlemsförmåner 12

Medlemsrekrytering 12

Lite statistik 13

Vi gör seniorer delaktiga 16

Vår digitala satsning 16

Tillsammans mindre ensam 18

Appen Mötesglädje 19

Utsatthet för brott 19

Medlemsröster22

Vi värnar seniorers hälsa och omsorg.....26

Arvsfondsprojektet Hemtjänstindex28

Koll på läkemedel28

SPF Seniorernas screeningrapport.....29

Mästerskap för folkhälsan.....30

Vi prioriterar seniorers ekonomi32

Det föreslagna garantitillägget
och dess effekter.....34

Pensionssystemets framtid.....36

Rapporter och publikationer.....38

Möten med politiker och myndigheter40

Skatteorättvisa för årskull 195740

Vi når ut.....45

Fortsatt stort engagemang i
sociala medier45

Stort genomslag i media46

Medlems- och föreningsservice47

Ett medlemsmagasin för dagens seniorer48

Förändringar under året48

Innehållet i Senioren48

Sociala medier och hemsida 51

Seniorens reseklubb..... 51

Vi påverkar 52

Valet 2022.....54

Pensionärsråd56

Uppvaktningsrapporter.....57

Våra sakkunnigas arbete.....57

Vårt lag 58

Förbundsinterna grupper63

Remissvar64

Medverkan externt65

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse 70

Resultaträkning 77

Balansräkning..... 78

Noter, tilläggsupplysningar80

Revisionsberättelse.....89

Tryck: Sib-tryck

Grafisk form och produktion: Eiserman Design

Foto: Tomas Södergren, Anette Juhlin och Getty Images

Redaktör/projektledning: Karin Bajlo, SPF Seniorerna

Vi ökade trycket på regeringen i rättvisekampen för årskull 1957

Vi har uppmärksammat och informerat politiker och media om den skatteorättvisa som drabbar en hel årskull under 2023. Trycket på regeringen har ökat och flera partier har sagt att de ska jobba för en lösning.

Premiär för Hemtjänstindex

För första gången finns nu en samlad bild av hemtjänst kvaliteten i landets alla kommuner. Hemtjänstindex bygger dessutom helt på seniorers önskemål kring vad som är viktigast i hemtjänsten: själva utförandet, en anpassad biståndsbedömning och tydlig information. År 2022 finns Sveriges bästa hemtjänst i Gnosjö kommun.

Vi har synliggjort åldersdiskrimineringen i screeningprogrammen!

Vår rapport Åldersdiskrimineringen i screeningprogram måste upphöra har bidragit till ökad debatt om de rådande åldersgränserna. Nu finns det hopp om ett genombrott när det gäller screening för bröstcancer. Socialstyrelsen väntas ta beslut i frågan under våren 2023.

Webbinarserie: Rekryteringstips!

Under våren testades ett nytt grepp för digitala konferenser riktade mot rekryterings- marknads- och kommunikationsansvariga i förening och distrikt. I stället för en längre konferens genomfördes ett flertal kortare webinarier på cirka en timme vardera med fokus på olika teman. Webbinarierna var mycket uppskattade och fortsatte därför under hela hösten.

Vi har utbildat och digitaliserat Sveriges seniorer

Pandemin innebar en chockdigitalisering av Sveriges seniorer vilket har resulterat i att fler kurser och utbildningar än tidigare kan hållas digitalt. Under 2022 har cirka 5000 medlemmar deltagit i förbundets digitala utbildningar och en strategi har tagits fram för att öka medlemmarnas digitala kunskap. Utöver detta har ett stort antal utbildningar och kurser hållits lokalt av våra nästan 800 föreningar runt om i landet.

Vi har informerat, påverkat och ställt krav på politiken över hela landet

SPF Seniorerna anordnade många välbesökta valdebatter över hela landet. Vi träffade också representanter från samtliga riksdagspartier och visade siffror, informerade om viktiga seniorfrågor samt presenterade våra krav. Vi vill rikta ett extra tack till alla föreningar som jobbat aktivt inför valet. Ni har gjort ett mycket viktigt arbete för att lyfta äldrefrågor högre upp i partiernas agendor såväl lokalt som nationellt.

Pensionsfrågan debatterades för första gången på decennier under ett valår

Tack vare SPF Seniorernas siffror hamnade det minskande respektavståndet i fokus under valrörelsens pensionsdebatter, och pensionsfrågan blev en valfråga.

Läs om vårt arbete mot skatteorättvisan som drabbade 57:orna.

2022

året i korthet

SPF Seniorernas screeningrapport undersöker såväl bakgrund som motiv för utformningen av de nationella screeningprogrammen i Sverige.

26
distrikt

750
föreningar

14 000
förtroende-
valda

Fem snabba om SPF Seniorerna

- Bildades 1939 och är Sveriges äldsta seniororganisation
- Har närmare en kvarts miljon medlemmar
- Finns i 26 distrikt fördelat över Sveriges alla kommuner
- Har medlemmar i nästan 750 föreningar runt om i Sverige
- Är Sveriges mest engagerande seniororganisation med över 14 000 förtroendevalda som idag arbetar ideellt för landets alla seniorer

Vår värdegrund

SPF Seniorerna är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation. Vi värnar varje persons lika värde och rätt. Rätten till ett gott och värdigt liv är centralt för SPF Seniorerna. Vi visar varandra respekt och hänsyn och tar tillvara de erfarenheter och den kompetens som finns bland seniorer. För att uppnå detta fokuserar vi på livskvalitet och valfrihet genom påverkan på alla plan, nationellt, regionalt och lokalt.

Våra prioriterade områden

Seniorers ekonomi, hälsa och omsorg, boende och rätt att arbeta. En viktig fråga för oss är att pensionerna måste följa med i samhällets inkomstutveckling. Det ska också vara en självklarhet med valfrihet i fråga om boende och rätten till vård och omsorg på äldre dagar. I SPF Seniorernas arbete är inflytande, valfrihet och livskvalitet viktiga ledord.

Våra två ben

Gemenskap. I SPF Seniorernas föreningar och distrikt över hela landet genomförs dagligen ett stort antal aktiviteter av olika slag. Dessa aktiviteter skapar gemenskap och gör vardagen meningsfull för många människor. Vår verksamhet är också ett viktigt bidrag till att minska den ofrivilliga ensamheten och isoleringen bland Sveriges seniorer.

Påverkan. Vi arbetar för att Sverige ska ha bästa tänkbara politik för seniorer och bildar opinion i viktiga äldre frågor. Vårt påverkansarbete sker lokalt, regionalt och nationellt och vi är remissinstans för förslag som rör äldre.

Vi engagerar

SPF Seniorerna engagerar på många nivåer. Engagemang kan ta sig många uttryck, men är alla viktiga pusselbitar i det som tillsammans skapar vår organisation och i vår relation till omvärlden.

Vi har medlemmar som deltar i föreningars aktiviteter. Vi har förtroendevalda och funktionärer som driver verksamheten framåt, oavsett om det handlar om månads-träffar, studiecirklar, friskvårdsaktiviteter eller möten med politiker och andra beslutsfattare. Vi skriver insändare till tidningar och inlägg i sociala medier. Vi samarbetar med andra i stort och smått på såväl lokal som regional och nationell nivå. Vi påverkar och sprider kunskap. Vi bidrar med vår kunskap och livserfarenhet. Tillsammans arbetar vi för ett mer seniorvänligt Sverige där våra önskemål och behov, erfarenheter och kunskaper, och inte minst – livsglädje och entusiasm tas tillvara.

»Tillsammans arbetar vi för ett mer seniorvänligt Sverige där våra önskemål och behov, erfarenheter och kunskaper, och inte minst – livsglädje och entusiasm tas tillvara.

Premiär för förbundsråd

I och med de nya stadgar som antogs vid kongressen 2021 infördes ett förbundsråd inom SPF Seniorerna. Den 5 oktober samlades därför förbundsstyrelse, distriktsordförande och ersättare för att diskutera angelägna frågor för förbundet. Den största, och kanske viktigaste, frågan som diskuterades var förbundsrådets

framtida roll i och med att kongressen även beslutade om kongress vartannat år. Ett enigt förbundsråd kom fram till att detta inte är ett effektivt nyttjande av förbundets resurser och uppmanade förbundsstyrelsen att se över frågan och arbeta fram ett förslag inför den kommande kongressen 2023.

Medlemsförmåner

Som medlem i SPF Seniorerna kan den som vill nyttja ett flertal förmåner som förhandlats fram centralt av förbundet. Under året har samarbetet med befintliga partners fortsatt. En ny förmån var digitala konserter i samarbete med Reakt Live. Våra medlemmar kunde helt kostnadsfritt ta del tre konserter; sommar- och adventskonsert med Peter Jöback och en konsert med Tommy Körberg. Konserterna var mycket uppskattade och totalt passade drygt 24 000 medlemmar på att njuta av dem.

Medlemsrekrytering

Meningsfulla aktiviteter och gemenskap lockar många att bli medlemmar i SPF Seniorerna. Att föreningarna under 2022 kom i gång på allvar med sina verksamheter igen efter de två pandemiåren märktes verkligen i tillströmningen av nya medlemmar under hela året. Det var även ett stort antal tidigare medlemmar som utträtt under pandemin som valde att gå med igen.

För att stötta föreningar och distrikt i deras arbete med att värva nya medlemmar har förbundet under året annonserat såväl i tryckta rikstäckande dags- och veckotidningar som digitalt på deras respektive hemsidor, på sociala medier och sökmotorer – främst Google. Syftet med annonseringen är att öka kännedomen om SPF Seniorerna och stärka vårt varumärke och på så sätt skapa en god grogrund för föreningarnas rekrytering. Förbundet har även fördelat ca en halv miljon i mässbidrag till distrikten.

Rekryteringstävling

Under oktober och november genomfördes en rekryteringstävling där den föreningen i varje distrikt med högst andel nya medlemmar i förhållande till sitt medlemsantal per den 1 oktober utsågs till vinnare. 26 föreningar vann därmed 5 000 kr från förbundet. Bland dessa 26 föreningar utsågs även en nationell vinnare som erhöll ytterligare 10 000 kr.

Rekryteringstävlingen omfattade även möjlighet för en enskild medlem att vinna en valfri resa med tidningen Seniorens till ett värde av 20 000 kr. Vinnaren utsågs bland alla dem som anmält att de värvat en medlem och fått en Sverigelott.

Akvarellmålning hos SPF Seniorerna
Draken Kungsholmen.

5 000

medlemmar har deltagit i

40 olika webbinarier.

Lite statistik

Under 2022 värvades totalt 20 192 nya medlemmar varav 5 910 under perioden för rekryterings-tävlingen.

Även om medlemstillströmningen var mycket god under 2022 blev det ändå ett negativt slutresultat. Vid årets utgång var medlemsantalet 241 762, ett tapp på 0,5 %, vilket är ett tapp i paritet med medlemsutvecklingen före pandemin. Under året finns två händelser som påverkat medlemsantalet negativt. Enligt de stadgar som började gälla 1 januari 2022 ska medlemmar som inte betalat årets medlemsavgift senast 1 april anses ha begärt utträde. I

början av maj avslutades därför medlemskapet för ca 6 500 medlemmar.

Den andra händelsen som påverkat medlemsutvecklingen negativt är det säkerhetsintrång förbundets leverantör av medlemsregister drabbades av i december. Det innebar att medlemsregistret var nedstängt hela december och därmed kunde inga nya medlemmar registreras. Hur många nya medlemmar förbundet gick miste om under december på grund av systemhaveriet är svårt att bedöma, men jämförelsevis fick förbundet 1 200 nya medlemmar under december 2019 och tappet bör ligga i det härade.

Konferenser och utbildningar

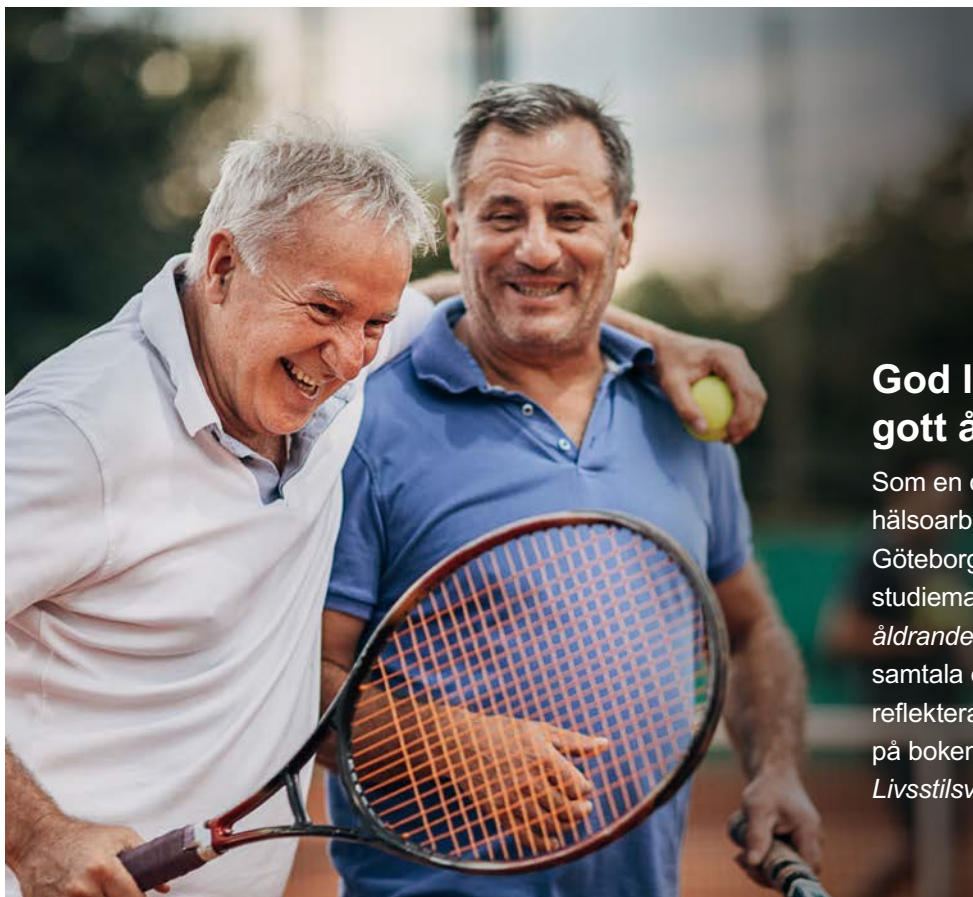
Under året har vi genomfört sju webinarier om rekrytering, en folkhälsokonferens, ett webinarium för valberedare, utbildningar inom pensionärsråd, hemtjänstindex och Mötesglädje, en digital och en fysisk utbildningskonferens. Den senare igenomfördes i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan på en konferensanläggning där erfarenhetsutbyte och idéer till verksamhet och föreningsutveckling stod i fokus.

Livslångt lärande viktigare än någonsin

Livslångt lärande är viktigare än någonsin, när utvecklingen går fort och det ställs krav på omställning. Vi måste helt enkelt lära om och lära nytt för att kunna hänga med i en föränderlig värld. Därför är det glädjande att se att det finns ett stort intresse för att delta i utbildningar och webinarier som förbundet arrangerar. Förbundet

har under året fortsatt att erbjuda medlemmar kurser och konferenser digitalt. Ett 40-tal webinarier, där omkring 5 000 medlemmar deltagit, har genomförts under 2022. Förbundet har även fortsatt att erbjuda utbildning i mötesverktyget Zoom.

God livsstil och gott åldrande

Som en del i SPF Seniorernas folkhälsoarbete har vi, i samarbete med Göteborgs universitet, tagit fram ett studiematerial: *God livsstil och gott åldrande* som får oss att se och samtala om hälsa på ett nytt och reflekterande sätt. Materialet bygger på boken *Hela livet* och det digitala *Livsstilsverktyget*.

Förbundet och distrikten

Under året genomfördes två fysiska DO-konferenser där man behandlade olika frågor. Under våren behandlade man bland annat valet 2022, förtroendevalda till föreningsstyrelse, medlemsrekrytering och kommunikation. Höstens konferensteman handlade om verksamhetsplan och budget för 2023, delrapport organisationsanalys och rekrytering. Konferensen i oktober var en gemensam DO-konferens och förbundsråd.

Ny i distriktsstyrelsen genomfördes i år fysiskt. Tjänstemän från förbundet deltog under olika rubriker: Detta är SPF Seniorerna, Seniorpolitik, Kommunikation och Utbildning. Vi hade också erfarenhetsutbyte med särskilt fokus på vilken roll distrikten ska ha gentemot sina föreningar. Det uppskattades att äntligen kunna mötas fysiskt.

Kanslipersonal har under året deltagit i ordförandekonferenser och andra engagemang hos flera distrikt, fysiskt eller digitalt.

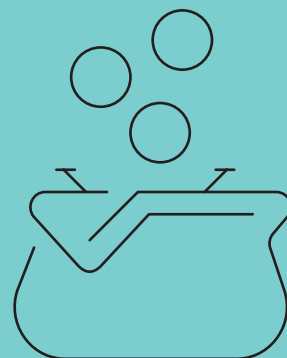

Den viktiga valberedningen

Under året initierade förbundet ett inspirationswebbinarium för valberedare. Ingemar Sandström, ordförande för förbundets valberedning och Peter Sikström, generalsekretär, möttes i ett samtal om den viktiga valberedningen. Det blev ett intressant samtal om valberedningarnas utmaningar och möjligheter där deltagarna kunde ställa frågor.

Utbildningsmaterial

Förbundet har under året producerat nya studiematerial för studiecirklar: *God livsstil och gott åldrande* – ett material om hälsa samt *Trygg pension* som bygger på förbundets bok med samma namn. Förbundet har även producerat två nya utbildningsfilmer: *E-postadress från förbundet* och *Så här fungerar SPF Seniorernas intranät*. Det har även tagits fram utbildningsfilmer för webb och medlemsregister.

Tryggare ekonomi på äldre dar

I samverkan med Finansinspektionen och övriga seniororganisationer genomfördes två digitala tvådagarskurser: *Tryggare ekonomi på äldre dar*. Syftet är att deltagarna, efter kursen, ska sprida informationen vidare i seniororganisationerna. Ett digert utbildningsmaterial finns att tillgå.

Webbinarserie: Rekryteringstips!

Under våren testades ett nytt grepp för digitala konferenser riktade till rekryterings-, marknads- och kommunikationsansvariga i förening och distrikt. I stället för en längre konferens genomfördes ett flertal kortare webinarier på cirka en timme vardera med fokus på olika teman. Föreningar och distrikt bjöds in att dela med sig av sina erfarenheter och tips. Webbinarierna var mycket uppskattade och fortsatte därför under hösten. Totalt genomfördes sju webinarier under året.

Vi gör seniorer delaktiga

Digitaliseringen går oerhört fort i vårt land och skapar stora möjligheter för många, men är samtidigt en stor utmaning för dem som inte är inkluderade. Konsekvensen av detta blir att många ur den äldre generationen hamnar i ett utanförskap med bland annat svårigheter att hålla kontakt med myndigheter och annan samhällsservice.

För att inkludera fler i den digitala världen har förbundets satsning med utbildningar i mötesverktyget Zoom banat väg för att många av våra medlemmar nu kan delta i olika digitala webinarier i organisationen såväl som i samhället i övrigt. Under pandemin utbildades cirka 11 000 medlemmar i Zoom. I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan har föreningarnas medlemmar även erbjudits utbildning i Smartphone för att motverka digital exkludering.

Ålderism

SPF Seniorerna har under året gjort flera större insatser för att motverka ålderism. I Sverige är ålderism och åldersdiskriminering ett högst påtagligt problem. Äldre personer möter den i många olika sammanhang. Under 2022 har SPF Seniorerna uppmärksammat frågan genom bland annat ökat opinionsarbete, föreläsningar och flera möten med Sveriges television om hur äldre framställs i media. I oktober anställdes Barbro Westerholm som sakkunnig på förbundet med ansvar för bland annat denna fråga.

Vår digitala satsning

Till följd av de konsekvenser som uppstått för enskilda medlemmar och organisationen under pandemin beslutade förbundsstyrelsen i mars att göra en satsning under 2022 och 2023 för att hjälpa hela organisationen med det digitala arbetet.

På förbundskansliet tillsattes en digitaliseringsstrategi med uppgiften att, i nära samarbete med distrikten, ta fram en samlad strategi för att göra medlemmar och organisationen mer digital. I december antog förbundsstyrelsen den nya strategin, vars syfte är att bland annat påvisa SPF Seniorernas inriktning för den digitala utvecklingen i organisationen samt att tydliggöra hur vi skall arbeta mot det övergripande målet; att göra organisationen och dess medlemmar mer digitala.

KUNSKAPSBANK FÖR ÖKAD DIGITAL DELAKTIGHET

Kunskapsbanken är framtagen av Arbetsgruppen för ökad digital delaktighet med syftet att vara ett stöd för föreningarnas och distriktens arbete med att minska det digitala utanförskapet bland medlemmarna. Detta med fokus på dem som står helt eller delvis utanför den digitala världen.

Målet med kunskapsbanken är att våra medlemmar som vill och kan ska erbjudas möjlighet att skaffa sig digitala baskunskaper.

För att ta del av de erfarenheter och insatser som gjorts på distrikts- och föreningsnivå har enkäter skickats ut till samtliga distrikt och föreningar. En del av de inlämnade enkätsvaren ingår som goda exempel i kunskapsbanken tillsammans med övrig information.

SENIORERNA SURFAR VIDARE

Under 2022 sändes tredje säsongen av URs stora satsning *Seniorsurfarna*. Syftet är att inspirera människor till digital delaktighet och visa hur digitalisering kan underlätta vardagen. Årets tema var demokrati och att göra sin röst hörd via internet. Programmet visas på SVT och förenar nytta och nöje. Till programmet hör pedagogiskt material. SPF Seniorerna medverkar i referensgruppen för programmet.

DIGITALIDAG

För andra året i rad deltog SPF Seniorerna i *Digitalidag* som är en årlig temadag med syfte att inspirera människor att vilja och kunna vara med i den digitala utvecklingen. Årets fokus var att stötta digitalt ovana personer likaväl som att ge dem mer digital vana möjlighet att komplettera sina kunskaper. För detta ändamål passade förbundets Zoomutbildningar: *Att delta i ett Zoom-möte* och *Att leda ett Zoommöte* som erbjöds under Digitalidag, väl.

Tillsammans – mindre ensam

Under året har SPF Seniorerna fortsatt uppmärksammat och verkat för att motverka äldre personers ofrivilliga ensamhet och isolering.

I våra närmare 750 föreningar erbjuds aktiviteter och gemenskap. Många projekt och samarbeten sker runt om i landet i syfte att motverka ensamhet bland äldre personer.

På förbundskansliet har två webinarier spelats in under året. Det var *I nöd och lust – att vårda sin partner i hemmet* i samverkan med Bräcke Diakoni och *Äldre med ADHD och autismsdiagnoser* i samverkan med Riksförbundet Attention. Under Folkhälsoveckan sändes och spelades en intervju in med psykolog Anna Bennich om vad man själv kan göra för att omindra sin och andras ensamhet.

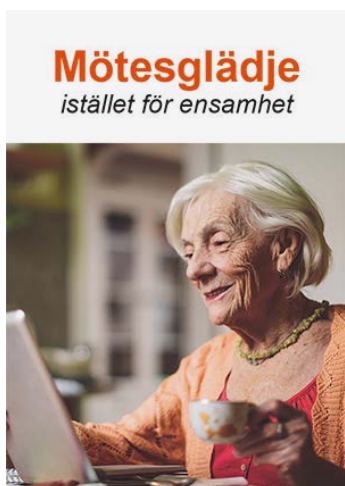
På förbundets webbsida finns bland annat webinarier, utbildningar, filmer och stödmaterial till inspiration för arbetet med att motverka ensamhet www.spf-seniorerna.se/aktiviteter/Tillsammans-mindre-ensam/

En sakkunnig i ensamhetsfrågor tillsattes 2022 för att representera och arbeta med dessa viktiga frågor för SPF Seniorerna. Vi har varit representerade i ett femtiotal olika projekt, konferenser, nätverk, inspirationsdagar och möten internt och externt.

Ett nyhetsbrev har getts ut sex gånger under året och ett stödmaterial för att starta kontakt- och samtalsgrupper har tagits fram.

Appen Mötesglädje

2020 beviljade Allmänna arvsfonden medel under tre år till projektet *Mötesglädje istället för ensamhet*. Projektet syftar till att ta fram en app för mobil och surfplatta. Appen möjliggör för seniorer att träffa nya vänner digitalt. Under 2022 har arbetet med att tekniskt utveckla appen fortsatt. Under våren rekryterades ett stort antal personer som testade appen *Mötesglädje*. Ett utbildningsmaterial togs fram i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan för utbildningar av cirkelledare samt ambassadörer. Två cirkelledarutbildningar genomfördes under senhösten.

Utsatthet för brott

Förbundet medverkade i Polisens äldresamverkan tillsammans med bland andra Brottsofferjouren Sverige. Förbundet fick löpande information om kriminellas nya eller förändrade tillvägagångssätt, vilket spreds vidare till seniorer. Det uppdaterade studiematerialet *Försök inte lura mig* och Utbildningsradions tv-serie fortsatte att användas.

Frågan om seniorers utsatthet för digitala bedrägerier och kriminellas kartläggning av äldre med hjälp av digitala söksajter, påtalades för finansmarknadsminister Max Elger och justitieminister Morgan Johansson (S), som meddelade att regeringen inte kommer att begränsa offentlighetsprincipen så att brottslingars digitala efterforskningar försvåras.

Ensamhetskommisionen

Ensamhetskommisionen för Sveriges äldre, som sedan starten 2021 finansierades av Doro och Careium och där förbundsordförande Eva Eriksson var ledamot, fortsatte att arbeta emot ensamheten bland äldre. I framför allt sociala medier drev kommissionen kampanjen *Visa värme*. En utbildning genomfördes tillsammans med Vellinge kommun för att göra seniorer tryggare att använda mobiltelefoner och digitala verktyg. Rapporten *Välfärdsteknik som murbräcka mot ensamhet* gavs ut. En inspirationsbank togs fram i form av en sammanställning av mer än 40 olika aktiviteter mot ofrivillig ensamhet – av ideella, privata och offentliga aktörer. Kommissionen genomförde en uppvaktning i riksdagen av riksdagsledamöterna Barbro Westerholm (L) och Pyry Niemi (S). Ensamhetskommisionen avslutade sitt arbete i juni.

40 olika aktiviteter

Trafiksäkerhet för seniorer

Under våren lamslogs NTFs riksorganisation av problem med sin ekonomi, interna styrning och kontroll. Efter att Trafikverket inlett en granskning av den ekonomiska rapporteringen och pausat alla utbetalningar av medel ansökte föreningen om konkurs och stängde sin verksamhet i maj. SPF Seniorerna medverkade inte i några av NTF:s projekt under 2022.

För att läsa artiklarna i sin helhet, ladda ned verksamhetsberättelsen i digital form från SPF Seniorernas hemsida.

Artikel

Peter Sikström i SR Ekot: SPF Seniorerna kritiska mot förslag om äldrefridsbrott

Den 23 juli medverkade Peter Sikström i Sveriges Radio Ekot och kommenterade Moderaternas förslag till att införa ett äldrefridsbrott vid brott där brottsoffret är över 65 år. Det behövs inga åldersgränser utan brott ska bestraffas utifrån offrets utsatthet.

Artikel

Ensamhetskommisionen i Dagens Samhälle: Gör ofrivillig ensamhet till en valfråga

Ensamhetskommisionen listar åtgärder för att motverka ofrivillig ensamhet i en debattartikel. I den nya socialtjänstlagen och äldreomsorgslagen bör det tydligt framgå att motverkande av ofrivillig ensamhet ska vara en uppgift för äldreomsorgen. Rätt till social tid bör ingå i hemtjänstens kärnupdrag. Varje kommun bör ta fram och implementera en policy mot ofrivillig ensamhet.

Möte med finansmarknadsministern om bedrägerier

SPF Seniorernas förbundsordförande Eva Eriksson och generalsekreterare Peter Sikström träffade finansmarknadsminister Niklas Wykman (M). Eva Eriksson lyfte framför allt fram frågor om bedrägerier mot äldre, bostadslånevillkor för seniorer och digitaliseringen av samhället. Även frånvaro av kontanthantering i Sverige togs upp på mötet.

Peter Sikström betonade att många av de förslag som har

diskuterats på dessa områden har kopplats till kronologisk ålder, vilket är fel väg att gå. Vidare tog Peter Sikström upp frågan om information och utbildning för att få seniorer att vilja bli mer digitala. Under pandemin har SPF Seniorerna utbildat nästan 11 000 seniorer att kommunicera på nätet. Ett initiativ som lovordades av finansmarknadsministern.

Artikel **SPF Seniorerna i TV4:**

Snabba åtgärder för att stoppa bedrägerier mot äldre

Det är viktigt att den nya regeringen prioriterar att komma tillrätta med den omfattande vågen av bedrägerier mot äldre. "Äldreministern borde bilda ett

team tillsammans med justitieministern, och ta tag i frågorna". Det sa Peter Sikström när TV4 Nyheterna intervjuade SPF Seniorerna.

Brev till justitieministern:

Skydda seniorer från brottslingars efterforskningar

Tillgängligheten till detaljerade personuppgifter på digitala söktjänster behöver begränsas för att motverka brott. Regeringen bör skyndsamt åtgärda problem-
et. Det skriver SPF Seniorernas förbundsordförande Eva Eriksson i ett brev till justitieminister Gunnar Strömmer. Eva skriver bland annat: Kriminella kartlägger potentiella brottsoffers ålder, adress och hushållsstorlek med syftet att utsätta äldre för bland annat bedrägerier samt stölder och rån i hemmet. Digitala söktjänster underlättar efterforskningar för den som har ont uppsåt. Ett sätt att motverka äldrebedrägerier är att regeringen tar initiativ för att begränsa tillgängligheten till detaljerade personuppgifter på digitala söktjänster. Vi menar till exempel att den som vill ska ha möjlighet att välja bort att få sina personuppgifter och hushålls-
detaljer publicerade på digitala söktjänster.

»Tillgängligheten till
detaljerade personuppgifter
på digitala söktjänster
behöver
begränsas

Betalningshjälpen

Under 2022 har förbundet fortsatt att engagera sig i *Betalningshjälpen*, ett initiativ från Mastercard och några av Sveriges största banker som syftar till att öka kunskapen och säkerheten kring användningen av olika digitala tjänster bland annat för betalningar. SPF Seniorerna har agerat bollplank och bidragit med värdefulla insikter om seniorer. Under Almedalsveckan medverkade generalsekreterare Peter Sikström i ett seminarium arrangerat av Betalningshjälpen. Betalningshjälpen har även annonserat för att öka kännedomen samt producerat en broschyr med information och goda råd som finns att beställa i förbundets webbutik.

SPF Seniorerna i TV4 Nyheterna:

Vi vill se åtgärder för att minska bedrägerierna

TV4 Nyheterna intervjuade Peter Sikström om vårt krav till regeringen om åtgärder för att stävja äldrebedrägerier. – Vi ser ju att bedrägeriförsöken ökar mot äldre. Vi måste se till att de skyddas genom att det inte ska gå att ta reda på vilka som bor i hushållet eller vilka personnummer de har, sade Peter Sikström till TV4 Nyheterna.

Medlems- röster

Vi frågade några medlemmar om hur livet och föreningslivet har blivit efter pandemin.

Ingemar Sandström

Ordförande i

SPF Seniorerna

Kedjan, Nordmaling

Hur har livet förändrats för dig efter pandemin?

Inte så drastiskt, egentligen. Jag klarade mig från smittan, mår bra och är i farten ungefär som vanligt. Skillnaden är väl egentligen mina nya erfarenheter av de digitala möjligheterna med möten och träffar via nätet.

Hur var uppstarten i föreningen efter pandemin?

Där var det däremot en mycket tydlig skillnad före och efter pandemin. De traditionella månadsträffarna hade från uppstarten efter pandemin högst hälften av det normala antalet deltagare med en tydlig önskan om gles dukning och uttalade önskemål om att inte ha program som förutsatte närhet eller trängsel. Samma sak med våra resor, det var glest i bussen och program som tillät avstånd, munskydd på, och inga dumheter som allsång eller liknande. Pandemins effekter, och kanske mest den skapade oron över riskerna att kunna bli smittad, finns i viss mån ännu kvar, och verksamheterna är ännu inte tillbaka till normalt läge.

Hur har omställningen till en mer digital verksamhet påverkat er?

Föreningen och dess verksamheter har väl inte påverkats i någon högre grad, om man pratar om den basala verksamheten. Däremot har det ju skett en synbar förändring i till exempel styrelsens och funktionernas arbetssätt då det kommer till möten, sammankomster och marknadsföring, där de digitala teknikerna används allt flitigare, och utan större problem. Det ska dock framhållas att det påtalades stor glädje den dagen styrelsen kunde ha sitt första fysiska sammanträde efter att restriktionerna släpptes. För många av våra medlemmar har ju den tekniska/digitala utvecklingen varit välkommen, men det får inte glömmas bort att en fortsättningsvis hög andel av medlemmarna inte vill/kan/törs hänga med i den utvecklingen, och därför blev mera drabbade än andra under pandemin och direkt efter den.

Solveig Zander

*Ordförande i
SPF Seniorerna
Enabygden, Enköping*

Hur har livet förändrats för dig efter pandemin?

Jag var relativt aktiv även under pandemin, men försiktig. Förändringen är att jag fortsätter vakta hygien till exempel med handtvätt, hålla avstånd. Privat träffar och bjuder vi, min man och jag, hem färre. Inga stora kalas ännu.

Hur var uppstarten i föreningen efter pandemin?

Det gick trögt i uppstarten då det kom betydligt färre till våra träffar. Vi gav dock inte upp. Bättre några än inga alls. Sakta blev det fler som deltog i aktiviteter. Under innevarande år har det verkligen skett en förändring. Nu är det, glädjande nog, i det närmaste lika många som före pandemin som deltar i cirklar, månadsmöten och aktiviteter.

Hur har omställningen till en mer digital verksamhet påverkat er?

Digitaliseringen är svår på många sätt. Ytterst få hade och har givit sms och e-postadresser, de läser inte så ofta dessa meddelanden och vill gärna ha pappersmeddelanden. Föreningens ekonomi blir lidande av brist på digitala kontakter, då pappershanteringen kostar betydligt mer. Det påverkar föreningen och vad vi kan erbjuda våra medlemmar. I SPF Seniorerna Enabygden prioriterar vi och jobbar hårt med att fler ska ansluta till våra digitala kanaler. Det går sakta åt rätt håll, för vi vill inte utesluta någon. Vi erbjuder hjälp och stöd, ordnar kurser i den digitala utvecklingen, inte minst i hanteringen av smarta telefoner.

Bengt Salander

*Medlem i
SPF Seniorerna Arboga*

Hur har livet förändrats för dig efter pandemin?

Pandemin gjorde att mitt liv förändrades totalt. På ett mycket positivt sätt. En morgon i augusti 2020 frågade min sambo, Cina: Skall vi flytta till Spanien? Vi har funderat på detta i flera år. Mitt svar blev: JA, varför inte. Vi köpte vår lägenhet i december i San Pedro del Pinata 2020 och flyttlasset gick i februari 2021. Vi skulle ha flyttat efter årsskiftet men då låg vi båda på sjukhuset i Västerås i Covid. Men vi klarade oss och kunde påbörja vårt "stora äventyr" i ett nytt land. Om vi ångrar flytt? Svaret blir nej. Klimatet är ju fantastiskt, betydligt större och aktivare socialt liv. Kropp och själ mår bra. Vi har ett mycket aktivt liv här. Bor mitt i semestern. Men hade inte pandemin kommit så kanske det inte blivit någon flytt. Förändrade i alla fall mitt och vårt liv.

Hur var uppstarten i föreningen efter pandemin?

Det har, tycker jag, varit en trög start att komma i gång med fysiska möten och träffar. Det är väl först nu under 2023 som det kommit i gång på mer normalt sätt. Att vara medlem på avstånd gör ju att fysisk verksamhet varit omöjligt, men jag deltar där det fortfarande är digitala träffar. Jag tror ändå att det är en nedgång i mångas engagemang och föreningars verksamhet efter pandemin.

Hur har omställningen till en mer digital verksamhet påverkat er?

Bor man som jag, så har det i föreningslivet blivit bättre möjligheter att fortfarande vara aktiv i föreningar i Sverige. Jag kan delta i föreningsmöten och även vara aktiv i styrelsearbete, styrelsemöten och medlemmöten. Det positiva i föreningsverksamheten med digital verksamhet, kombinerat med fysiska möten, är att fler kan delta. Även de som har lång resväg. Men det viktigaste är ändå att man kan hålla kontakten med vänner och bekanta i Sverige på ett mer personligt sätt med bild och ljud. Nu var jag redan innan pandemin inne i den digitala verksamheten. Både privat och i mitt arbete.

Anders Sätterberg

Ordförande i
SPF Seniorerna Falun

Hur har livet förändrats för dig efter pandemin?

Jag har nog blivit mer noga med att själv vara försiktig när jag känner tendens till att vara förkyld. Är mer restriktiv med kramar när man möter någon mindre nära, men bekant.

Hur var uppstarten i föreningen efter pandemin?

Uppstarten skedde med begränsningar i antalet närvarande och anmälan till aktivitet. Vi märkte också av ett minskat antal deltagare i förhållande till vad som gällde före pandemin. Mot slutet av 2022 började verksamheten löpa på som tidigare i stort sett. Dock har det förekommit utbrott som gjort att de som arrangerat aktiviteten valt att ställa in. Så försiktigheten har nog satt sig i organisationen.

Hur har omställningen till en mer digital verksamhet påverkat er?

Jag upplever nog att alla tycker att det är toppen att kunna hålla fysiska möten igen. Det är ju en av våra viktiga insatser att ordna fysiska möten. Nu såväl som tidigare är det viktigt att stödja dem som inte är digitala att kunna ta del av all den information som vi förmedlar digitalt. Den digitala utvecklingen har medfört att det behöver ske en diskussion om ansvarsfördelningen mellan förbund och distrikt och även mot föreningar. Vad skall produceras var och till vilken målgrupp?

Eréne Svensson

Vice ordförande och ansvarig för
Rekrytering och Marknadsföring
i SPF Seniorerna
distrikt Kronoberg.

Hur har livet förändrats för dig efter pandemin?

Jag har upplevt något skrämmande och hotfullt och fått anpassa mitt liv efter rådande situation med smitta, sjukdom med mera. Det har påverkat mig mentalt. Livet är skört.

Hur var uppstarten i distriktet efter pandemin?

Lite svajig. Vi fick anpassa verksamhet och möten efter smittosituationen. Hånsyn, handsprit, vaccinationer.

Hur har omställningen till en mer digital verksamhet påverkat er?

Det har blivit ett användbart alternativ vid styrelsemöten. Uppskattas av dem som har långt till sammanträdesorten.

»Mot slutet av 2022
började verksamheten
löpa på som tidigare
i stort sett

Margareta Andersson

Ordförande i
SPF Seniorerna
Tjörnveteranerna, Hakenäset

Hur har livet förändrats för dig efter pandemin?

Livet fortgår som före pandemin, men den har tydliggjort hur viktigt det är att kunna umgås med barn och barnbarn och vänner. Det känns ännu viktigare att upprätthålla sociala relationer, delta i olika evenemang och träffa likasinnade.

Hur var uppstarten i föreningen efter pandemin?

Styrelsen hade tagit fram en verksamhetsplan utifrån att restriktionerna skulle släppa. Vi kunde därför i stort sett genomföra alla planerade aktiviteter. Det fanns ett uttalat sug efter aktiviteter bland medlemmarna, vilket ställde stora krav på styrelsen och övriga funktionärer. Året blev ett rekordår när det gäller deltagarantal och medlemstillströmning.

Hur har omställningen till en mer digital verksamhet påverkat er?

Vi har mycket bättre och snabbare kommunikation med medlemmarna via hemsida, sociala media och e-post. Tidningsannonsering och pappersutskick har minskat i betydelse, men kan inte helt tas bort. Vi ser digitaliseringen som en viktig del av att förändra föreningens image till att vara mer tidsenlig och bidra till en mer nyanserad bild på äldre. Förbundets utbud av webinarier och digitala utbildningar kan tillgodose ett kunskapsbehov hos våra medlemmar.

Hans Emanuelsson

Ledamot i
SPF Seniorerna
Kamraterna, Örebro

Hur har livet förändrats för dig efter pandemin?

Jag själv tycker att pandemiåren har varit två förlorade år för oss seniorer. I början var det bara vi som skulle gömma oss. Vi som har våra barn och barnbarn 20 mil bort, ser nu hur mycket vi har missat på två år. För mig och min fru har livet blivit lite annorlunda med att handla mat, vi lärde oss att beställa mat på nätet en gång i veckan och åkte och hämtade, vilket vi har fortsatt med och tycker att det fungerar mycket bra.

Hur var uppstarten i föreningen efter pandemin?

Under pandemin hade vi våra månadsmöten utomhus med bland annat tipspromenader, studiebesök och föredrag alltid följt av kaffe med gott tilltugg. Så uppstarten innebar att vi kunde vara inomhus och umgås på ett lättare sätt.

Hur har omställningen till en mer digital verksamhet påverkat er?

Under pandemin hade vi i styrelsen ZOOM-möten och telefonmöten. Omställningen är väl den att vi kan använda kontokort och swish som betalmedel vid våra möten. Dessutom mycket digital kontakt via mejl till våra medlemmar. Vi använder också den gemensamma SPF-appen med nyheter från föreningar, distrikt och förbund.

»Året blev ett rekordår när det gäller deltagarantal och medlemstillströmning

Vi värnar
seniorers
rätt till god
hälsa,
vård och
omsorg

Vi lever allt längre och är, generellt sett, friskare allt högre upp i ålder. I takt med åldern ökar behovet av hälso- och sjukvård, tandvård samt äldreomsorg. Vård och omsorg ska vara likvärdig, men i dag finns stora brister, framför allt när det gäller tillgänglighet och individuell anpassning.

För SPF Seniorerna är det viktigt att insatser från hälso- och sjukvården, tandvården, socialtjänsten och äldreomsorgen ser hela människan och samtidigt utgår från varje seniors egna behov och villkor. Vi eftersträvar en sammanhållen och effektiv hälso- och sjukvård samt omsorg med bättre samverkan. Detta är en målsättning oberoende av huvudmannaskap och något som skapar stort engagemang inom förbundet såväl lokalt som regionalt.

SPF Seniorerna verkar för folkhälsa och månar om fysisk och mental aktivitet, bra matvanor, social gemenskap och meningsfull sysselsättning. Dessa menar vi bidrar till ökad livskvalitet och välmående.

Arvsfondsprojektet Hemtjänstindex

Den 1 januari sjuönsades projektet *Hemtjänstindex*. Allmänna arvsfonden hade beviljat förbundet 5,9 miljoner kronor för att under två år ta fram en metod att mäta kvaliteten i hemtjänsten. En projektledare anställdes och Gösta Bucht, förbundets sakkunnige i vård och omsorg, anlätades som vetenskaplig ledare.

I arbetet medverkade experter, forskare och representanter för kommuner och privata hemtjänstföretag. Projektet genomförde intervjuer, enkäter, fyra workshops där medlemmar viktade kvalitetsindikatorer, fyra webinarier för 105 kommuner, två webinarier med 440 deltagare internt i SPF Seniorerna samt digitala möten för referensgrupper. Projektet gav ut ett nyhetsbrev, lanserade en egen webbplats och gjorde filmklipp.

Ett seminarium arrangerades den 23 november där det första hemtjänstindex presenterades och Gnosjö prisades som årets hemtjänstkommun. Vid seminariet medverkade bland andra den nyutnämnda äldreministern Anna Tenje. De tio högst placerade kommunerna belönades med diplom som föreningarna delade ut lokalt.

44 kommuner köpte fördjupningsrapporter där den egna kommunens resultat detaljgranskas och förklaras. Det massmediala genomslaget var stort, med drygt 60 inslag om Hemtjänstindex, och det kommunala mottagandet mestadels positivt. SPF Seniorernas föreningar och pensionsrådsaktiva ökade sitt samarbete med kommuner.

En vecka för folkhälsan

Den 16–20 maj genomfördes årets *Folkhälsovecka*, den andra i ordningen. Då pandemin klingat av under våren hade föreningar betydligt bättre förutsättningar att genomföra egna aktiviteter vilket gjorde att omfånget på förbundets aktiviteter minskades till en digital föreläsning per dag. Bland andra föreläste psykologen Anna Bennich om relationers betydelse för hälsan och professor Charlotte Erlanson-Albertsson om kostens betydelse.

Utbudet av aktiviteter hos föreningarna var stort och varierat. Vandringar av olika slag, orienteringskonceptet "hitta ut", träning såväl inom- som utomhus, bowling, dans och olika föreläsningar är bara några exempel. Det var också föreningar som samlades och tittade tillsammans på de digitala föreläsningarna från förbundet.

Även detta år genomfördes en gåutmaning och tillsammans gick vi över 2 000 mil.

Anna Bennich

Koll på läkemedel

Vi bedriver sedan 2009 projektet *Koll på Läkemedel* tillsammans med Apoteket AB, PRO och SKPF Pensionärerna.

Syftet med samarbetet är att förbättra läkemedelsanvändning och förskrivning av läkemedel till äldre. Statistik över förskrivning av olämpliga läkemedel till äldre samt multimedcinering publiceras årligen på projektets hemsida, www.kollpalakemedel.se

Under året har flera digitala seminarier hållits på temat Äldres läkemedelsbehandling, med medverkan från ett flertal intressenter, bland annat SKR, Läkarförbundet och Sveriges Farmaceuter.

»Alla, oavsett ålder, ska ha rätt till undersökningar som kan rädda liv och hälsa

Ny rapport:

Livet är lika betydelsefullt oavsett ålder – åldersdiskrimineringen i screeningprogram måste upphöra

Screeningundersökningar görs för att tidigt upptäcka sjukdomar, det ökar möjligheten att få rätt behandling i tid. Men i flera nationella screeningprogram används övre åldersgränser – trots att seniorer idag är friskare och trots att nyttan av tidig upptäckt gäller alla åldrar. Seniorer diskrimineras i flera av de nationella screeningprogrammen. Alla, oavsett ålder, ska ha rätt till undersökningar som kan rädda liv och hälsa. I rapporten kartläggs även hur landets regioner hanterar screeningprogrammen och där finns betydande skillnader i tillämpning och rutiner.

SPF Seniorerna anser att åldersdiskriminering och ojämlig vård måste upphöra.

- Det finns ingen evidens emot nyttan av screening bland äldre, därför måste sunt förnuft råda och screening erbjudas alla samtidigt som forskningen skyndsamt inkluderar äldre patienter.
- Tidig upptäckt av sjukdom är alltid bättre för den enskilde och för samhället, det medför mindre lidande och resursåtgång samt blir en hälsoekonomisk vinst.
- Enbart kronologisk ålder får inte vara skäl till utebliven undersökning eller behandling, en helhetsbedömning av individens hälsa ska ligga till grund för beslut om vårdinsatser.
- Sjukvårdens vägledande princip ska vara att i tid upptäcka och behandla en sjukdom – oavsett patientens ålder.

Rapporten finns på förbundets hemsida och går att beställa i vår webbutik.

Kortversion av screeningrapporten

Den är en sammanfattning av rapporten *Åldersdiskrimineringen i screeningprogrammen måste upphöra*, och är främst ämnad för föreningars marknadsföring. Kortversionen finns att ladda ned på webben och för beställning i webbutiken.

Mästerskap för folkhälsans skull

Varje år arrangerar SPF Seniorerna nationella förbundsmästerskap i grenar som bordtennis, boule, bowling, golf, mattcurling, orientering och skidor. Förbundet arrangerar också riksfinaler i bridge och frågesportstävlingen *Hjärnkoll* – grenar som är mer utmanande för hjärnan än för resten av kroppen. Arrangemangen varierar från ett femtiotal till över tusen deltagare i de större grenarna. Deltagarna får möjlighet att fortsätta med sin favoritsport i ett socialt arrangemang, med inslag av både kultur och fest, på olika platser runt om i Sverige. Mästerskapen främjar glädje och aktivitet hos deltagarna, men också hos de lokala arrangörer som lägger ner tid, engagemang och hårt arbete. Förbundet riktar ett stort tack till 2022 års arrangörer.

För att läsa artiklarna i sin helhet, ladda ned verksamhetsberättelsen i digital form från SPF Seniorernas hemsida.

Artiklar:

Göteborgs-Postens debattsida:

Vi vill ha högkostnadsskydd för tandvården

Vi vill att tandvården ska ingå i ett högkostnads-skydd liknande det i hälso- och sjukvården.

Regeringen bör också ta initiativ till att undersöka hur rätten till god tandvård och munhälsa ska kunna tryggas inom ramen för äldreomsorgen.

Det skrev Eva Eriksson, förbundsordförande SPF Seniorerna, i en debattartikel i Göteborgs-Posten tillsammans med PRO och Reumatikerförbundet.

Debattartikel i Dagens Samhälle:

Inför ett äldrevaccinationsprogram

Sverige bör införa ett nationellt vaccinationsprogram för äldre i likhet med vårt framgångsrika barnvaccinationsprogram. Det skrev Eva Eriksson, förbundsordförande SPF Seniorerna, i en debattartikel i Dagens Samhälle tillsammans med företrädare för PRO, SKPF och LIF.

Eva Eriksson i Expressen om Sveriges bästa hemtjänst:

Lansering av Hemtjänstindex år 2022

Att kvaliteten i hemtjänsten måste höjas har länge varit en viktig fråga för SPF Seniorerna.

– Vi seniorer vill vara med och bestämma över våra egna liv. Man vill veta vem som kommer och när, och inte helt plötsligt ha en ny främmande person i sitt hem. Om någon blir försenad eller om någon personal slutar vill man veta det. Man vill känna sig trygg med vem som kommer, känna tillit och vara med och bestämma över sin dag, sade Eva Eriksson till Expressen.

Lokal och regional media

rapporterade om Hemtjänstindex

Uppemot ett femtiotal lokala och regionala tidningar över hela landet har rapporterat om resultaten i *Hemtjänstindex*. Det har handlat om artiklar utifrån kommunresultaten, intervjuer med Helena Olsson (projektledare SPF Seniorerna), kommentarer från omsorgsansvariga i kommunerna samt insändare från SPF Seniorernas lokala företrädare.

Vi prioriterar seniorers ekonomi

Drygt 20 år efter att beslutet om ett nytt pensionssystem togs är det uppenbart att det inte levererar vad som utlovades. Flera av pensionsystemets grundprinciper uppfylls inte.

Under 2022 har pensionsfrågan debatterats på många håll och betydande förändringar i grundskyddet gjordes. Förändringarna fick till följd att ungefär hälften av landets pensionärer nu uppbär garanti-pension och att det lönar sig allt sämre att ha arbetat ihop sin pension.

SPF Seniorernas tre krav under valrörelsen

- Det måste löna sig att ha arbetat
- Total översyn av pensionssystemet
- En ordentlig och ärlig politisk debatt

Elpriser

Stigande elpriser oroade många seniorer, SPF Seniorerna krävde ekonomisk lindring.

Eva Eriksson i Svensk Damtidning om vinterns elchock för seniorerna

Vi kan inte ha en grupp människor som är så sårbara så att de inte klarar dessa kriser. Politiskt sett är det trist att man inte har kunnat ena partierna för att försöka lösa detta. Om man tittar på grannländerna så har man ju både gett stöd till de som drabbas och sänkt elskatt.

SPF Seniorerna i Expressen om det nya ekonomiska stödet till elkonsumenter

Bland pensionärer med låg pension har det skenande elpriser slagit extra hårt, enligt SPF Seniorernas beräkningar. Beskedet om en kompensation för elpriset är positivt sett till det ansträngda läget. Men det är viktigt att mindre hushåll med lägre elförbrukning inte glöms bort säger Anna Eriksson, sakkunnig pensioner hos SPF Seniorerna.

Det föreslagna garantitillägget och dess effekter

Under vintern och våren 2022 diskuterades ett förslag om att införa ett helt nytt garantitillägg. SPF Seniorerna var kritiska till de effekter detta skulle få för tilltron till både pensionssystemet och politiken samt att det skulle göra det mindre lönsamt att ha arbetat ihop sin pension. Samtidigt välkomnade vi att ett garantitillägg skulle kunna ge förhållandevis många pensionärer ett ekonomiskt tillskott.

Förbundsordförande Eva Eriksson medverkade i både Lunchekot och i Studio Ett

Eva Eriksson kommenterade de oklarheter som råder kring vilka effekter regeringens och V:s upp- görelse om höjd pension kommer att få.

– Medlemmarna undrar ju om politiken inte vet vad de fattat beslut om. Man kan ju inte få något besked om vad det egentligen handlar om. Det oroar och det ger en signal om att tilltron och legitimiteten för systemet återigen blir rubbat, det är väldigt olyckligt.

Anna Eriksson, sakkunnig pensioner, medverkade i Expressen

Garantitillägget är ett erkännande från politiken att hälften av Sveriges pensionärer har en svag pension. Men man måste sluta med alla de här typerna av bidragsåtgärder och i stället se över hela systemet för att det ska slå bredare och vara mer långsiktigt.

Gemensamt remissvar om garantitillägget

SPF Seniorerna, SKPF Pensionärerna och RPG har sänt in ett gemensamt yttrande om ett garantitillägg i bostadstillägget. Vi är positiva till förslagets plånbokseffekter då det ger de sämst ställda pensionärerna, däribland många kvinnor, ett välbehövligt tillskott. Vi har dock flera principiella invändningar mot förslaget. Det är mycket olyckligt att flera grundprinciper bryts – såväl principen om värdet att arbeta ihop sin pension som att pensionen ska finansieras via avgifter, därtill skadas normerna för grundskyddet. Med ett garantitillägg kommer det att bli än mindre lönsamt att ha arbetat ihop sin pension, respektavståndet eroderas. Om pensionssystemet ska uppnå legitimitet måste politiken i klart högre grad än hittills vårda och utveckla systemet. Trygga och långsiktiga renoweringar behöver då prioriteras framför rådande kortsiktigt lappande och lagande.

För att läsa artiklarna i sin helhet, ladda ned verksamhetsberättelsen i digital form från SPF Seniorernas hemsida.

»Garantitillägget är ett erkännande från politiken att hälften av Sveriges pensionärer har en svag pension

Skenande matpriser

De skenande matpriserna under 2022 har drabbat många hushåll, inte minst seniorer. SPF Seniorerna har vid flera tillfällen synts i media i frågan och vi har också tagit fram en egen hushållskasse för seniorhushåll för att kunna analysera och visa hur prisökningarna påverkar landets seniorer, månad för månad.

Eva Eriksson i Expressen om prisökningarna på dagligvaror under april

Det är ingen lyxkonsumtion som blivit dyrare, utan det är vanlig mat. Det blir ett stort avbräck i ekonomin. Det man oftast drar in på är inte sin hushållskassa, utan det blir på andra saker som har stor betydelse för livslust och glädje – att kanske kunna gå på teater eller bio, eller att köpa en födelsedagspresent till barnbarnet. Fortsätter priserna stiga måste man från politikens sida på något sätt tillfälligt

sänka momsens på mat. Det är dags att man börjar fundera på det nu – inflationen ökar för varje dag som går, konstaterar Eva Eriksson.

SPF Seniorerna i Expressen om 2022 års kraftigt ökade matpriserna

Under det senaste året har livsmedelspriserna ökat kraftigt. Det innebär enligt SPF Seniorernas beräkningar att matkostnaderna har stigit från cirka 3 500 till 4 192 kronor per månad, eller nära 20 procent, för ett singelhushåll.

– De ökande matpriserna drabbar särskilt seniorer med låg pension då de ofta inte kan välja bort att äta ute eller åka på weekendresa. Det har de valt bort för länge sen. Pensionssystemet måste ge högre och tryggare pensioner så att vi inte drabbas så kraftigt vid olika kriser säger Eva Eriksson, förbundsordförande SPF Seniorerna, till Expressen.

Pensionssystemets framtid

Under våren 2022 diskuterades också pensionssystemets framtid och legitimitet samt behovet av mer långsiktiga åtgärder.

SPF Seniorerna i Dagens Nyheter:

Långsiktiga lösningar för pensionerna

Att dela ut ett eventuellt överskott i pensionssystemets buffertfonder löser inte problemen i pensionssystemet, men det skulle kunna användas för att minska risken för underskott i systemet. SPF Seniorerna ser hellre långsiktiga lösningar, som höjda avgifter som kommer dagens och framtidens pensionärer till del genom en omläggning av arbetsgivaravgifterna där 18,5 procent av lönesumman går till pensionssystemet, sade Anna Eriksson.

SPF Seniorerna i Aftonbladets uppslag

om problemen i pensionssystemet

Aftonbladet hade ett helt uppslag med kritik mot pensionssystemet och det nya garantitillägget, med kommentarer från flera experter, däribland SPF Seniorerna.

– Sambandet mellan livsinkomst och pension var svagt tidigare och det försvagas avsevärt genom införandet av garantitillägget. För många lönar det sig inte alls att jobba ihop sin pension. Bra att de med lägst pension får ett ordentligt tillskott, men det måste följas av kraftiga förbättringar också för de som har jobbat ihop sin pension, menade Anna Eriksson

SPF Seniorerna omnämnda i krönikor och ledartexter

SPF Seniorernas påverkansarbete, beräkningar och uttalanden kring pensionssystemet togs upp i flera ledartexter under våren.

Göteborgs-Posten: Regeringens pensionspolitik ett hån mot Sveriges arbetarklass.

Aftonbladet krönika: Varför jobbar inga äldre längre i butik?

Västerbotten-Kuriren ledare: Pomperipossa i pensionssystemet?

Kristianstadsbladet ledare: Ska ett helt yrkesliv inte vara värt någonting?

Höjd garantipension beslutades om i juni 2022

Efter många turer med först ett garantitillägg, politiska diskussioner och därefter olika varianter på höjd garantipension samt förändring av bostadstillägg och skatter, beslutade riksdagen i juni att garantipensionen skulle höjas med 1 000 kronor från och med augusti. Det var mycket debatt i media om politikernas förslag och om pensionssystemet.

Eva Eriksson i SVT Politikbyrån

om förslagen kring pensionärers ekonomi.

Pensionerna är för låga, hela systemet måste renoveras, men förbundsordföranden tycker att politikerna duckar frågan och att de lägger förslag som snarare lappar ett trasigt system. ”Jag är jätteorolig och hoppas verkligen att vi kan få till en annan diskussion om pensionerna inför valet”.

SPF Seniorerna i Expressen

om de två politiska förslagen som rör pensionärers ekonomi.

Det är missvisande att kalla förslagen för pensionsreformer. Båda förslagen är kortsiktiga åtgärder som mestadels rör grundskydd och skatter, men ignorerar grundproblemen i pensionssystemet och den inkomstrelaterade allmänna pensionen, sade Anna Eriksson, sakkunnig pensioner.

Uppmärksamhet kring respektavståndet under valrörelsen

Under valrörelsens sista veckor blev det en del debatt om det så kallade respektavståndet, i vilken grad det lönar sig att arbeta ihop sin pension eller inte. Detta tack vare Eva Erikssons framträdande i Aftonbladet med nya siffror som visade att det nu lönar sig än mindre för pensionen att ha arbetat.

Eva Eriksson i Aftonbladet 28 augusti Nya siffror på respektavståndet

Den senaste höjningen av garantipensionen och den kommande uppräknings från årsskiftet innebär att den som aldrig har jobbat som mest kan få ut 16 483 kronor i månaden efter skatt. Det är 1 400 kronor mer än vad en undersköterska med en slutlön på 32 000 kronor kan se fram emot i pension efter 40 års arbete, enligt SPF Seniorernas nya beräkningar.

– Det är helt oacceptabelt, naturligtvis. Det ger ju en signal om att det inte lönar sig att jobba. Det här är något som vi har påtalat för regeringen gång på gång. När man går in och skruvar i systemet med upprepade höjda bidrag för en enda grupp så blir det helt fel i slutändan. Det säger sig självt, säger Eva Eriksson till Aftonbladet.

SPF Seniorerna i Sveriges Radio om respektavståndet som försvann

Eva Eriksson om respektavståndet som försvann, i många vanliga yrken lönar det sig inte längre att ha jobbat – det visar nya siffror från SPF Seniorerna. "Det är helt absurt att det ska vara på det här sättet" sade Eva Eriksson till P4 Värmland.

Också i ett inslag i SR Ekots kvällssändning rapporterades om SPF Seniorernas nya siffror på respektavståndet år 2023. Därefter intervjuades representanter från flera riksdagspartier och då framkom att det finns en oenighet om hur inkomstpensionerna ska höjas

För att läsa artiklarna i sin helhet, ladda ned verksamhetsberättelsen i digital form från SPF Seniorernas hemsida.

Runt om i landet syntes SPF Seniorernas företrädare på debattsidorna i tidningarna under valrörelsen

Under sommaren har distriktsordförande på sina håll fått flera olika insändare publicerade i sina lokala och regionala tidningar. En om att åldersdiskrimineringen i screeningprogrammen måste upphöra, en med frågor till länets riksdagsledamöter om de är nöjda med pensionsnivåerna samt under valrörelsens sista veckor en insändare med SPF Seniorernas tre pensionskrav.

För att läsa rapporterna i sin helhet, ladda ned verksamhetsberättelsen i digital form från SPF Seniorernas hemsida.

01

Rapporter och publikationer

Det behövs en modernisering av efterlevnadsskyddet

Avvecklingen av änkepensionen inleddes för dryga 30 år sedan, då infördes ett nytt efterlevandeskydd, omställningspensionen, som har en övre åldersgräns på 65 år. Äldre har idag ett sämre efterlevandeskydd än vad yngre i samma situation har, men har ett minst lika stort behov som yngre av ett tillfälligt efterlevandeskydd med syfte att ställa om utgifterna. De motiv som den övre åldersgränsen i omställningspensionen bygger på håller inte, dessutom har olika samhällsförändringar medfört att en efterlevande pensionär kan stå inför olika ekonomiska och praktiska svårigheter. En modernisering av efterlevandeskyddet behövs. Att avskaffa åldersgränsen i omställningspensionen är därför en uppenbar åtgärd som också kan genomföras skyndsamt. Samtidigt kan då åldersdiskrimineringen i lagstiftningen upphöra.

Skev fördelning av seniorers inkomster utöver pension

Inkomster från arbete och privat pension är mycket ojämnt fördelade bland seniorer och återfinns i hög grad bland de yngre pensionärerna och bland de med goda inkomster. Detta drar upp medelinkomsten för hela gruppen 65 år och äldre, men genom sådana mått framgår inte nämnda skeva inkomstfördelning och sådana sammanslagningar höjer inga pensioner. En genomsnittlig pensionär har i regel allmän pension och tjänstepension enbart, eventuellt med en mindre summa också från privat pension. En sammanslagning av pensionärs inkomster på gruppnivå riskerar snarare att ge en förvrängd bild av såväl den ekonomiska verkligheten som pensionerna och pensionsdebatten. Syftet med ett pensionssystem är att det ska ge tillräckligt goda pensioner efter avslutad arbetsliv. Andra inkomster än pension ska då inte behövas, annars uppnår inte systemet sitt syfte. Om det krävs att andra inkomstslag behöver adderas till pensionen för att först då peka på att pensionärer totalt har hyfsade inkomster, betyder det rimligen att pensionerna inte är goda nog.

02

Vad räcker en vanlig pension till?

I rapporten undersöks vad pensioner (allmän pension och tjänstepension) på individnivå kan tänkas räcka till i vardagen. Analysen visar att ungefär hälften av landets pensionärer riskerar en tuff ekonomisk situation utifrån flera parametrar, bland annat en senior-basbudget som SPF Seniorerna tagit fram. Om enbart allmän pension på individnivå beaktas får tre av fyra seniorer det tufft med månadsbudgeten. Tjänstepensionen bidrar till att pensionerna för ganska många ändå räcker hyfsat. Men detta medför en sårbarhet, man blir beroende av att ha en god tjänstepension och att helst ha valt livsvarigt uttag av densamma. Det kan vara så att politiken är tillfreds med dagens pensionssituation. Men en fråga som kräver svar är vad för typ av pensionssystem vi ska ha i Sverige? Ett grundtrygghetssystem eller ett inkomstrelaterat pensionssystem. Om det är ett inkomstrelaterat system där allmän pension ska utgöra en trygg bas, räcka till i vardagen och spegla individernas arbetsinsatser, så måste den inkomstbaserade allmänna pensionen förstärkas.

Seniorers sysselsättning 2021

Siffrorna för år 2021 visar att fler än var fjärde person i åldern 65–69 år och fler än var tionde person i åldern 70–74 år, jobbade under förra året. De sysselsatta seniorernas bidrag till landets BNP har ökat kraftigt från 54 miljarder kronor 2005 till 148 miljarder kronor 2021, och är nu betydligt större än bilindustrins bidrag till BNP.

Nytt studiematerial: Trygg pension

Förbundet har tillsammans med Christina Rogestam tagit fram ett studiematerial: Trygg pension – ett studiematerial som handlar om pensionssystemet och hur det kan renoveras. Materialet bygger på boken Trygg pension. Från förbundet har Anna Eriksson och Åsa Österberg medverkat.

Studiematerialet finns på vårt intranät.

Möten med politiker och myndigheter

SPF Seniorerna träffar regelbundet riksdagspartierna för att samtala om olika seniorpolitiska frågor. Förbundsordförande Eva Eriksson träffade under ett digitalt möte Centerpartiets Martina Johansson, Centerns representant i pensionsgruppen, om pensioner och framtidsutmaningar. Samtalet handlade bland annat om pensionssystemet och dess framtidsutmaningar, ökande medellivslängd, arbetsmarknaden och efterlevnadskydd för seniorer.

Eva Eriksson och Anna Eriksson har träffat Pensionsmyndighetens ledning. Under mötet togs aktuella frågor upp som handläggningstiderna för bostadstillägget, hur stigande elpriser hanteras i detsamma samt myndighetens arbete med service och frågor per telefon. Detta efter att förbundsordförande Eva Eriksson sände ett brev till Pensionsmyndighetens generaldirektör Daniel Barr och efterfrågade ett möte.

Skatteorättvisa för årskull 1957

– skrivelse till finansministern, kampanj och media

Under sensommaren framkom att årskull 1957 skulle kunna komma att drabbas av en skatteorättvisa under hela år 2023, efter ett beslut taget i riksdagen så sent som i slutet av maj år 2022.

BREV Förbundsordförande Eva Eriksson skickade den 31 augusti ett brev till dåvarande finansminister Mikael Damberg där hon efterfrågade ett möte för att tala om angelägna frågor, den mest brådskande saken handlar om årskull 1957 som med kort framförhållning har lämnats utan övergångsregler och hamnat i kläm avseende det förhöjda grundavdraget för pensionärer.

EN LÄNGRE SKRIVELSE om orättvisa skatteregler för årskull 1957 togs fram och skickades i slutet av september till den tillträdande finansminis-

tern, med kopia till socialdepartementet samt till flera riksdagsutskott och myndigheter.

I skrivelsen framgår att när pensionsrelaterade åldersgränser höjs måste det finnas övergångsregler för alla individer som annars riskerar att hamna i kläm. Detta planeras för i stor utsträckning, med ett undantag: det förhöjda grundavdraget för årskull 1957. I alla avseenden utom skatt betraktar staten årskull 1957 som pensionärer från 65 års ålder. Dessutom togs riksdagsbeslut om höjda pensionsrelaterade åldersgränser med mycket kort framförhållning, bara ett drygt halvår före ikraftträdande. I skrivelsen redogör vi för behovet av övergångsregler också för det förhöjda grundavdraget, en förändring som brådskar. Ett alternativ är att justera skatteregler retroaktivt.

57:or

SPF Seniorerna i P4 Jämtland och P4 Värmland: om skatteorättvisan för 57:orna

Martin Rolén, distriktsordförande för SPF Seniorerna i Jämtland Härjedalen, var mycket kritisk till ändringen som drabbar 57:orna när han intervjuades av P4 Jämtland. Eva Eriksson uttalade sig i samma fråga i P4 Värmland: man har glömt en hel grupp, konsekvensen blir att de 100 000 57:or som finns i landet kan förlora upp emot 30 000 kr per år.

Expressen:

Pensionsilskan – ”glömda” gruppen som får höjd skatt.

Personer födda 1957 kommer få betala högre skatt än de har räknat med nästa år. SPF Seniorerna riktar krav mot regeringen att ”rätta till den orättvisa” som drabbar årskullen. Sammanfattningsvis menar SPF Seniorerna att staten ser på 57:orna som pensionärer från 65 års ålder i alla avseenden (sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen upphör att gälla och pensionssystemets grundskydd tar vid) förutom vad gäller det förhöjda grundavdraget. Bristen på övergångsregler gör att just denna årskull hamnar i kläm.

Uppmärksamhet i media kring 1957:ornas situation

Expressen:

1957:or om hur de påverkas av skatteorättvisan

Expressen lyfter SPF Seniorernas beräkningar som visar hur det sena beskedet om det uteblivna grundavdraget drabbar årskull 1957. Åtta personer födda 1957 medverkar i söndagens artikel och berättar vad det får för konsekvenser för dem personligen.

Aftonbladet & Expressen: om den bortglömda årskullen 1957

Alla som är födda 1957 betraktas som pensionärer från 65 års ålder men tvingas betala skatt som icke-pensionärer under 2023. Beskedet kom så sent att många redan hunnit gå i pension. Den 1 november berättade både Aftonbladet och Expressen om SPF Seniorernas skrivelse till finansministern om skatteorättvisan som drabbar årskullen.

Kampanj för årskull 1957

SPF Seniorernas kampanj för att uppmärksamma skatteorättvisan för årskull 1957 har fått mycket positiv uppmärksamhet. Vi har tagit fram en kampanjsida som sammanfattar skatteorättvisan, varför den har uppstått, hur mycket högre skatt det handlar om samt hur man som medlem kan göra för att kontakta politiker och försöka åstadkomma förändring.

Under hösten och vintern har hundratals seniorer hört av sig till SPF Seniorernas förbundskansli med frågor, de har uttryckt sin besvikelse över att spelreglerna ändrats med kort varsel men också visat tacksamhet över att SPF Seniorerna driver frågan och försöker få till förändring. Det har också kampanjats på sociala medier, som Facebook, i frågan.

artiklar

SPF Seniorerna och Forena i debattartikel: Sluta sprida myter om pensionärens ekonomi.

De guldkantade myterna om pensionärens ekonomiska vardag behöver upphöra, den gäller enbart ett fåtal av Sveriges 2,2 miljoner pensionärer. Vi vill se en gemensam utfästelse från pensionsgruppens partier och regeringen om höjda pensioner inom ramen för det allmänna pensionssystemet omgående, inte på sikt.

SPF Seniorerna har granskat nya SCB-siffror som visar inkomstutvecklingen för olika grupper.

Det som är slående är att många äldre blir kvar i de lägre inkomsterna. Att gå i pension innebär för många att den inkomstnivå man då får är den man kan räkna med att ligga kvar i, oaktat vad som händer med löner och priser i övriga samhället, sade Anna Eriksson pensions-sakkunnig till Expressen

Vårbudgeten: garantitillägget är ett konsumtionsstöd som ligger vid sidan om pensions-systemet.

De pensionärer som får detta behöver höjningen, men man ska inte gå ut och säga att man höjer pensionerna för det gör man inte. Nu måste man återkomma med åtgärder inom systemet hur man ska återställa detta, förklarade Eva Eriksson, förbundsordförande SPF Seniorerna, till Expressen.

Yrkena där ett långt arbetsliv inte betalar sig Skillnaden mellan att ha jobbat länge och grundskyddet krymper. SPF Seniorerna har tagit fram siffror som visar att två tredjedelar av dagens och framtidens pensionärer inte får ut så mycket extra av att arbeta ett helt yrkesliv.

- På kort sikt är det positivt för de som berörs av höjd garantipension i augusti, men vi ser det inte som en bra lösning på lång sikt. I ganska många vanliga yrken med lite lägre lön försvinner respektavståndet, eller blir marginellt på ett par hundra kronor säger Anna Eriksson, sakkunnig pensioner, till Expressen.

SPF Seniorerna i Aftonbladet – inflationen äter upp höjd garantipension

Med det senaste halvårets inflation blir det bara 144 kronor kvar av garantipensionshöjningen. "Många i den här gruppen lever redan med mycket små marginaler och har därför väldigt svårt att klara så här kraftiga prisökningar", säger Anna Eriksson, sakkunnig pensioner. Förändringarna gör också att antalet pensionärer som får del av garantipension blir 340 000 fler, omkring 1 miljon pensionärer har nu utbetalningar från ett skattefinansierat grundskydd avsett för de med liten inkomstgrundad pension. "Det här innebär att man mer eller mindre klassar nästan hälften av pensionärerna som fattigpensionärer. Det säger något om de brister som systemet har", säger Anna Eriksson.

Peter Sikström i TV4: "Ett förskräckligt system"

SPF Seniorernas generalsekreterare Peter Sikström intervjuades av TV4 om att kommunerna kan ta nästan hela pensionshöjningen i form av höjd garantipension som kom i augusti, genom att justera de kommunala taxorna i äldreomsorgen. Kanske så många som 300 000 pensionärer kan förlora delar av pensionshöjningen. "Samhället ger med ena handen och tar tillbaka med andra", menar Peter Sikström.

Siffror på fördelarna med att jobba vidare efter 65 i Expressen

Allt fler pensionärer fortsätter att jobba, antingen på heltid eller på deltid. Och det kan göra stor skillnad i plånboken. Skatten på både pension och arbete sjunker från året du fyller 66 år. En annan fördel är att du tjänar in lite extra slantar till den allmänna pensionen. "Vi är positiva till att man gjort det mer fördelaktigt att jobba vidare efter 65, både för individ och arbetsgivare", säger Anna Eriksson.

För att läsa artiklarna i sin helhet, ladda ned verksamhetsberättelsen i digital form från SPF Seniorernas hemsida.

»Lägre pension är tacken för ett långt arbetsliv

Eva Eriksson i Dagens Nyheter om regeringsförklaringen

DN skriver: Både SPF Seniorerna och PRO välkomnar Anna Tenje (M) som ny äldreminister. Organisationerna ser båda positivt på att frågan om högkostnadsskydd i tandvården ska utredas och att statsministern planerar att bjuda in alla riksdagspartier för att höja äldres levnadsnivå. "Vi gläds åt att vårt krav på en äldreminister har tillgodosetts, och ser med förhoppning på att seniorfrågorna kommer att samordnas och prioriteras", säger Eva Eriksson, förbundsordförande SPF Seniorerna.

Eva Eriksson i Aftonbladet: det saknas satsningar på pensionärer i budgeten

Aftonbladet skriver om att det saknas satsningar på pensionärer i budgeten, Eva Eriksson lyfter också att det saknas åtgärder för att göra det lönsamt att ha arbetat ihop sin pension. Tvärtom kommer avståndet mellan de som jobbat lite eller inte alls och de som arbetat fullt att minska nästa år.

SPF Seniorernas nya siffror i Expressen visar: Det lönar sig allt mindre att ha jobbat

Eva Eriksson menar att pensionssystemet inte lever upp till det politiken säger, dvs att det är arbetslinjen som gäller.

– Vi går mer och mer mot ett grundpensionssystem. Så vad är det vi vill ha? Nu får politikerna bestämma sig. SPF Seniorerna har länge drivit frågan att hela pensionssystemet bör ses över och att det behöver föras in mer pengar.

– Politiken har ett ansvar att se till att de system man fattar beslut om fungerar. Gör de inte det får man se över dem. Nu undergräver man legitimiteten i pensionssystemet, poängterar Eva Eriksson.

Respektavståndssiffrorna ledde till flera omnämningen, bland annat ledarsidan i Göteborgs-Posten: "Lägre pension är tacken för ett långt arbetsliv"

SPF Seniorerna i Aftonbladet: uttag av tjänstepensionen ska kunna justeras

Allt fler vill kunna pausa tjänstepensionen – men inget händer. "Tjänstepensionen blir viktigare och viktigare. Det är den som gör att det överhuvudtaget finns ett respektavstånd. Det är obegripligt att man fortfarande inte kan pausa den på samma sätt som man sedan länge kan göra med den allmänna pensionen. Det måste ju vara i tjänstepensionen som det är för den allmänna pensionen, alltså att man kan pausa och välja att ta ut den till 25, 50, 75 eller 100 procent", sade Anna Eriksson, sakkunnig pensioner.

SPF Seniorerna i Expressen om skattesmärlen mot 1957:orna år 2023

På grund av ett riksdagsbeslut kommer personer födda 1957 att få betala upp till 3 000 kronor mer i skatt per månad än väntat.

– Man har tagit ett sådant här beslut med kort framförhållning utan att informera. Gör man så här stora förändringar i ett trygghetssystem måste ju staten ta ansvar för sina medborgare. Man kan göra fel men i så fall måste man rätta till det och vi ser inga som helst tendenser till det, sade Eva Eriksson.

Eva Eriksson är arg och undrar om politikerna verkligen har förstått hur en hel årskull drabbas och kräver att 57:orna kompenseras.

– Vi kommer inte släppa den här frågan. Vi kan förstå att det kostar mycket att kompensera alla direkt men då får man göra upp en plan. Det kan inte vara riktigt i ett land där beslutsfattare ska skydda sina medborgare att bara strunta i detta.

Vi når ut

Fortsatt stort engagemang i sociala medier

Sociala medier spelar en viktig roll i SPF Seniorernas kommunikationsarbete. Många av de som följer våra kanaler är medlemmar, men här når vi också andra seniorer samt politiker och beslutsfattare. Speciellt Facebook, där vi har byggt upp en sida med många följare, är ett betydelsefullt verktyg för att öka kännedomen om SPF Seniorerna. Här sprider vi bland annat kunskap om äldre frågor, skapar opinion samt rekryterar många nya medlemmar.

Under pandemiåren 2020 och 2021 då vi inte kunde träffas på samma sätt som vanligt hade vi ett enormt engagemang på Facebook. Under 2022 har engagemanget varit fortsatt stort, men våra inlägg har i genomsnitt fått något färre kommentarer, reaktioner och delningar än de två tidigare åren. Under 2022 nåddes ändå hela 1 620 000 unika personer av minst ett av våra inlägg på Facebook. Det inlägg som nådde flest personer var ett inlägg om fruntimmersveckan med 463 000 visningar. SPF Seniorernas Facebooksida har fortsatt att växa under 2022 och hade vid årets slut 95 100 följare, en ökning med över 2 000 följare sedan 2021. Antalet följare på Instagram har också ökat. Vid årets slut hade vårt Instagramkonto cirka 4 500 följare. Totalt har cirka 180 000 unika personer sett minst en av våra poster på Instagram under året.

Övriga sociala kanaler där vi är aktiva är LinkedIn (570 följare), Twitter (780 följare) och YouTube (990 följare). Vi har utökat vår närvaro på LinkedIn där vi ser möjlighet att sprida kännedom om våra prioriterade frågor till en utökad målgrupp.

På Maktbarometern placerade vi oss på plats 13 på listan över de ideella organisationer i Sverige som har störst makt, räckvidd och engagemang på sociala medier. SPF Seniorerna är den enda seniororganisationen på listan.

Instagram:

4 500

följare

Facebook:

95 100

följare

Stort genomslag i media

SPF Seniorerna har under 2022 synts och hörts ett stort antal gånger i rikstäckande media. I många fall är det förbundsordförande Eva Eriksson som debatterat i radio, skrivit debattartiklar eller kommenterat seniorpolitiska frågor som pensioner, hemtjänst och tandvård. När

det gäller redaktionella nyheter har SPF Seniorerna synts flitigt i media genom egna rapporter, beräkningar och undersökningar. Några av förbundets sakkunniga har också fått debattartiklar och nyhetsartiklar publicerade inom sina respektive sakområden som ekonomi och omsorg. Generalsekreterare Peter Sikström har medverkat i både tv- och radioinslag om exempel-

vis äldrebedrägerier och runt om i landet har SPF Seniorernas företrädare synts i media i frågor som elpriser, pensioner och åldersdiskriminering i screeningprogrammen. Under år 2022 har SPF Seniorerna vid flertalet tillfällen prytt förstasidorna i några av landets största tidningar.

Längst bak i denna verksamhetsberättelse finns årets medierapport från Retreiver.

Rekryteringsannonser

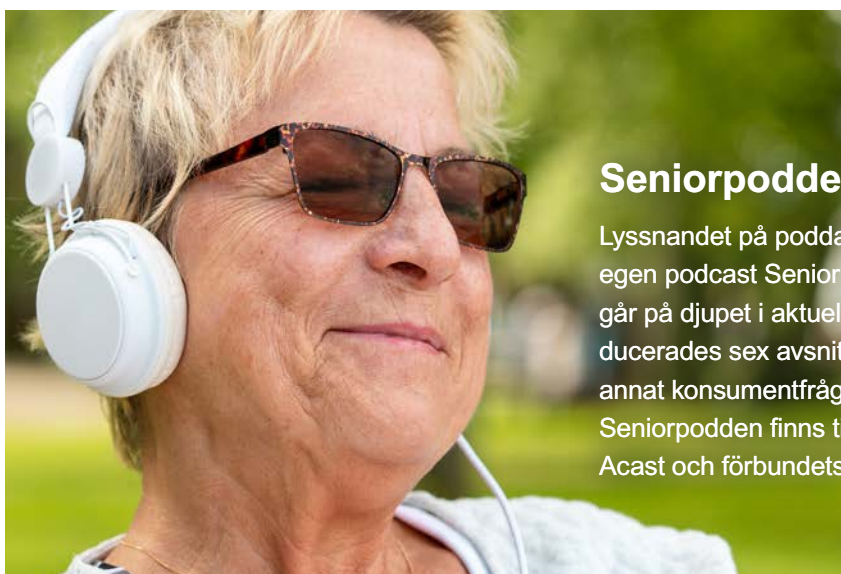
Under första halvan av året körde vi vidare på parollen Nu kan vi ses igen, något korrigerad till *Nu ses vi igen, när träffar vi dig?* Annonser både i tryckt och digital media gick under året huvudsakligen i magasin och tidningar som är starka i målgruppen över hela landet. Under hösten togs annonser samt även en ny film fram med budskapet *Välkommen in i värmen*. Filmerna spreds via annonsering på Facebook och Instagram med budskapet att bli medlem i SPF Seniorerna. Filmer och annonser stöttades upp med sökordsannonsering.

Välkommen in i värmen

Nu sjuder det av glädje, liv och gemenskap i våra föreningar. Våra medlemmar deltar i massor av aktiviteter, studiecirklar, resor och träffar runt om i landet. Här finns något för alla!

Varmt välkommen in i vår härliga gemenskap!

Seniorpodden

Lyssnandet på poddar fortsätter att öka. SPF Seniorernas egen podcast Seniorpodden som har funnits sedan 2017 går på djupet i aktuella seniorämnen. Under 2022 producerades sex avsnitt och i podden diskuterades bland annat konsumentfrågor, bedrägerier, golf och trygghet. Seniorpodden finns tillgänglig bland annat via iTunes, Acast och förbundets hemsida.

Topp fem

SPF Seniorernas mest besökta föreningshemsidor 2022

1. Falun med 38 277 sidvisningar
2. Freja Sundsvall med 29 923 sidvisningar
3. Vintergäcken Mölnlycke med 19 413 sidvisningar
4. Nyköping med 15 664 sidvisningar
5. Anderstorp med 15 163 sidvisningar

Under våren 2022 införde vi att alla ska kunna ladda upp bilder och skapa sidor via mobila enheter.

Egna e-postadresser med föreningsnamn.spfseniorerna.se har börjat tas i bruk.

Manualer och lathundar har uppdaterats regelbundet allt eftersom system och/eller funktioner ändrats. Vi har även kompletterat med flera videomanualer.

Vi har genomfört några fysiska och ett stort antal digitala utbildningar på distrikten för såväl webb som medlemsregister. För båda systemen finns de digitala utbildningarna inspelade så att man i lugn och ro och när man så önskar ska kunna ta del av dem.

Med hänvisning till stadgebeslut har vi under året genomfört en del ändringar i Miriam.

Den omfattande processen med uppgradering av medlemsregistret Miriam pågår och vi undersöker också vad andra leverantörer kan erbjuda.

I början av december utsattes vår medlemsregisterleverantör för en säkerhetsrelaterad incident som medförde att våra medlemssystem var nedstängda under i stort sett hela december.

Medlems- och förenings-service

Vi har idag en väl fungerande medlems- och förenings-service med vår egen support på förbundskansliet. Under året hade vi mer än 20 000 inkommande samtal till vår växel och till vår officiella e-postadress, info@spfseniorerna.se, cirka 24 000 ankommande mejl.

Antal besökare på SPF Seniorernas webbplats www.spfseniorerna.se

2018: 13,3 miljoner sidvisningar

2019: 16,9 miljoner sidvisningar

2020: 12,3 miljoner sidvisningar

2021: 11,5 miljoner sidvisningar

2022: 16,3 miljoner sidvisningar

"Min sida" som är medlemmens egen sida på webben hade under året drygt 356 000 sidvisningar och av dessa var nästan 146 000 unika.

2022

16,3 miljoner sidvisningar

Ett medlemsmagasin för dagens seniorer

Senioren har ambitionen att vara det ledande svenska seniormagasinet – kompletterat med egen hemsida, nyhetsbrev och aktiv närvaro på sociala medier som Facebook, Twitter och Instagram. Tidningens uppgift är att stärka bilden av seniorer som en viktig och vital grupp i samhället och att lyfta fram personer som på olika sätt är seniora förebilder. Plus att väcka debatt om prioriterade frågor och ge information om SPF Seniorernas verksamhet.

Tidningens viktigaste bevakningsområden är pensioner, ålderismen i samhället, vård och omsorgsfrågor, bostäder samt fysiskt och psykiskt välmående. Senioren ska ge insikter, inspiration och vara ett nöje att läsa.

Förändringar under året

2022 inleddes med strejk hos Seniorens pappersleverantör UPM i Finland. Strejken höll i sig i över fyra månader och påverkade i stort sett utgivningen för samtliga tidskrifter i Sverige. Hälften av alla tidskrifter i Sverige trycker sina tidningar på UPM:s papper vilket ledde till stor turbulens i en bransch redan präglad av den internationella pappersbrist som uppstod under pandemin. Senioren tvingades byta papper två gånger, båda gångerna till papper med lägre gramvikt, men kunde komma ut enligt angivna utgivningsdatum och i sin fulla upplaga. Seniorens målgrupp ställer höga krav på papperskvalitet och läsbarhet – båda pappersbytena mottogs utan invändningar från läsekretsen. Trots den nationella och internationella bristen på papper kunde även Senioren komma ut med 100 sidor på samtliga nio nummer under året.

Distributionen av tidningen sker fortsatt via PostNord samt Bring. Tryckeri är fortsatt Stibo Complete i Katrineholm. Trots medlemstapp sjönk TS-upplagan bara med 1,8 procent, från 205 900 till 202 100. Tidningen har även ett antal prenumeranter via olika prenumerationstjänster, bland annat den digitala tidskriftstjänsten Readly. Sedan 2021 finns även Senioren som e-tidning. Med e-tidningen går det att få hela Senioren uppläst med talsyntes. För de medlemmar som föredrar sin taltidning som Daisyskiva finns fortsatt den möjligheten.

Innehållet i Senioren

Senioren utkommer nio gånger om året och reflekterar i hög grad förbundets verksamhet och prioriterade områden. Exempel på detta är den uppmärksammade artikelserie som gått under året med vinjetten *Stoppa ålderismen*, där olika exempel på slentrianålderism inom olika områden exponerats. Seniorens ambitiösa valbevakning lanserades redan 2021 och kom att fortsätta fram till valet 2022 med grundliga partigenomgångar i ämnen av vikt för seniorer

6/2022

SENIOREN

TS-upplaga: 205 900 • 49 kr

VALET 2022
Senioreernas
röster kan
avgöra

Miljön
Vi behöver
mer mörker

VAR RÄDD
OM DITT
BLODTRYCK

13
BÖCKER ATT
LÄSA I HÖST

**Enskild
egendom**
Din bästa gåva
till barnen

Triss Rolf Lassgårds
heta höst
i film & tv

SENIORERNA

5/2022

SENIORENA

TS-upplaga: 205 900 • 49 kr

Flyktinghjälp
De öppnade sitt hem och fick en värd

KÄR KRIMIN NYA MARI

SPF SENIORERNA KRÄVER:
Alla ska ha råd med tandvård

5

sommarrecept
av Mathias Dahlgren

Skrive
vår tid

He
Zw
on
roi

9
nr/år

9/2022

SENIORENA

TS-upplaga: 202 100 • 69 kr

ÄLDERISMEN
i Sveriges riksdag
- därför är den allvarlig

DUBBLA KRYSS

Fråga Malena:
Behöver jag extra testosteron?

Träna med Sofia Åhman

3

OUMBÄRLIGA ÖVNINGAR

JULFEST!
Klapparna & godaste maten

Jag väljer det positiva

Suzanne Axell om sitt nya fria liv

SRF SENIORENA

som vård, pensioner, boende, tandvård med mera. Att pandemin har blottlagt förödande brister i organisationen av äldreomsorgen har vi även fortsatt att belysa samt hur en snabb digitalisering gör att vissa äldre förvägras att röra sig i samhället på samma villkor som övriga medborgare. Till *Årets Senior 2021* valdes legendariska reportern Janne Josefsson, som gjort en uppmärksammad serie om sin rädsla för att bli pensionär, av Seniorens läsare. *Årets Junior* blev populära hälsoprofilen Sofia Åhman. När Seniorens Må Bra-krönikör Madelein Månsson avslutade sitt uppdrag för att koncentrera på disco-verksamheten blev Sofia Åhman Seniorens nya träningsprofil.

Sociala medier och hemsida

Under december bytte Seniorens analysverktyg på hemsidan. Sidan uppdateras med relevanta seniornyheter cirka tre gånger om dagen och hade under 2022 2,3 miljoner sidvisningar. Flest unika sidvisningar fick kontaktannonserna som är en del av medlemsförmånerna. Mest lästa artikeln var *Därför blir inte pensionen som det var tänkt* (41 100 sidvisningar).

På Facebook har Seniorens räckvidd ökat från 1 166 000 unika personer till 1 255 113. Mest sedda klipp på Facebook var Sofia Åhmans *Träna magen på promenaden* med 102 652 visningar (räckvidd 250 000). Även under 2022 ställde Seniorens reporter Jan Hagberg relevanta frågor på Folkhälsomyndighetens och regeringens frågestunder med runt 10–15 000 visningar i snitt. Sammanlagt medverkade Seniorens på 75 pressträffar, inklusive regeringens. En medverkan som definitivt ökat kännedomen om både Seniorens och SPF Seniorerna i stort. Under 2022 sände även Seniorens podden 25 % med Palmgren & Skoog, där äldreforskaren och Årets Senior 2020 Ingmar Skoog tillsammans med f.d. TV4-reportern Anders Palmgren utforskade ålderism i 16 avsnitt tillsammans med olika kända gäster. Seniorens nyhetsbrev skickas 16 gånger om året till de drygt 150 000 medlemmar som angett sin e-postadress i medlemsregistret och har en hög öppningsgrad.

Seniorens reseklubb

Seniorens genomförde fyra Hälsoresor under året. Det lanserades en Vinterhälsoresa till Fuerteventura som snabbt blev fullbokad, på våren gick en Hälsoresa till Cadiz och på hösten for Hälsoresan till Sardinien. En kort Hälsohelg i Roslagen med Sofia Åhman arrangerades också. Populärast av Seniorens Reseklubbresor var en kryssning på floden Rhen som fullbokade två grupper.

Seniorens genomförde även en Skrivarehelg på Vår Gård i Saltsjöbaden i egen regi.

TS-upplaga:	202 100
Medlemmar med taltidning:	176
Antal ex till mässor:	3 090
Prenumeranter (utöver medlemmar):	4 500
Föreningsprenumerationer:	779
Intresseanmälda provnummer:	14 539

Vi påverkar

SPF Seniorerna ska vara en stark röst för seniorer. Oavsett om man möter oss när vi ordnar en aktivitet eller om man lyssnar till oss i samhällsdebatten, är det en påläst, trygg och förtroendefull senior man hör. En oberoende röst med stor integritet och mod som hela tiden driver utvecklingen framåt och tar egna initiativ för att göra seniorers värld eller kväll ännu lite bättre.

Inledningen av valåret präglades av pandemin och restriktionerna som införts för att begränsa smitta. Innan sommaren bidrog SPF Seniorerna till att pensioner och seniorers ekonomiska situation var på den politiska dagordningen.

I likhet med andra år kommenterade förbundet förslag från regeringen och riksdagspartier. I år kommenterades också seniorrelevanta utspel i valrörelsen, liksom Tidöavtalet mellan de partier som utgör regeringsunderlag.

Äldrepolitiska utbildningar genomfördes för förbundets medlemmar, bland annat webinariet Åldras med rättigheter som skedde inom ramen för ett globalt upprop med aktiviteter över hela världen och hålls inför mötet med en av FN:s arbetsgrupper, som ska komma överens om bland annat en äldrekonvention.

Valet 2022

Inför valet uppvaktade förbundet riksdagspartiernas partisekreterare, vi genomförde en seniorenkät om valfrågor och vi tog fram ett material tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan för att göra en lokal valplan. Nationellt drev förbundet två valfrågor: Högre pension och Mer än bara hemtjänst.

HÖGRE PENSION! Det måste löna sig att ha arbetat. Vi kräver högre pensionsavsättningar som kommer både dagens och framtidens pensionärer till del. Alla olika faktorer som påverkar ska ingå i översynen och kunna föranleda förändringar – systemet behöver renoveras, inte raderas. Alla partier måste berätta vad de vill med pensionerna och presentera sina förslag, väljarna ska kunna utkräva ansvar.

MER ÄN BARA HEMTJÄNST! Detta krav sammanfattar hemtjänstens betydelse – det handlar om att få en fungerande vardag där den enskilde har rätt att välja insatser. Då krävs en fast omsorgskontakt och kontinuitet bland dem som hemtjänsttagaren möter – minska springet! Då krävs även personal som har kompetens att uppfylla behov hos seniorerna. Det fordrar också ett aktivt arbete emot oönskad ensamhet, för ett aktivt liv i gemenskap.

»Nationellt drev förbundet två valfrågor: Högre pension och Mer än bara hemtjänst.

Den 23 augusti genomfördes äldreriksdagen tillsammans med bland andra News55 och Skandia.

Det här gjorde vi i valrörelsen

Den 29 juni sände förbundet ett webinarium: *Avspark inför valet*, där bland andra Eva Eriksson och vår hedersordförande Barbro Westerholm diskuterade seniorfrågor som kunde bli aktuella i valrörelsen. Webbinariet finns att se på vårt intranät.

En mängd valmaterial togs fram, bland annat folddrar, knappar, debattartikel och insändare samt en valplan. Allt material finns på vår webbplats.

På pensionstrygghet.se presenterades våra tre pensionskrav inför valet.

En partienkät genomfördes och presenterades på webben med samtliga partiers svar på två viktiga seniorfrågor: äldreomsorgslag och allmän pension. Den 18 augusti sändes webbinariet *Slutsputt inför*

valet där vi tog tempen på valrörelsen inför valet. Webbinariet finns att se på vårt intranät.

Den 23 augusti genomfördes äldreriksdagen tillsammans med bland andra News55 och Skandia. Samtliga åtta riksdagspartier medverkade i valdebatten, däribland tre partiledare och ett statsråd. Eva Eriksson inledde avsnittet om ålderism. Debatten sändes direkt i P4 och kunde ses i efterhand på SVT Forum.

Utöver allt detta har det gjorts ett stort antal aktiviteter i föreningar och distrikt runt om i landet. Det har bland annat arrangerats politikerutfrågningar och skrivits en mängd insändare.

Pensionärsråd

Under året fortsatte den särskilda satsning på engagemang i kommuners och regioners pensionärsråd, som inleddes under 2021. Förbundsstyrelsen beslutade en mall för reglemente för seniorråd samt en kandidatprofil för ledamöter i pensionärsråd. Det skedde efter långa och gedigna interna rådslag. Mallen för reglemente överlämnades till andra seniororganisationer för att komma överens om en gemensam mall som SKR kan uppvaktas om. Kandidatprofilen togs fram som en vägledning för SPF Seniorernas valberedningar inför de nomineringar som föreningar och distrikt ska göra inför den nya mandatperiodens början den 1 januari 2023.

Regelbundna nyhetsbrev gjordes med information, underlag och råd om aktiviteter i pensionärsråden. En digital utbildning om opinionsbildning och påverkan för pensionärsråd genomfördes och webinarier hölls om valet, fall och fallolyckor, boendepolitik samt Hemtjänstindex.

Almedalsveckan

För första gången sedan pandemin genomfördes Almedalsveckan fysiskt, denna gång i ett nytt och mindre format. Förbundet arrangerade tre helt egna aktiviteter, samtliga på förbundets två valteman samt genomförde aktiviteter inom ramen för samarbeten och projekt. Förbundets företrädare medverkade i ett stort antal utåtriktade aktiviteter, främst panelsamtal, samt i rundabordssamtal och bilaterala möten. Ämnena rörde pension, hemtjänst, virusberedskap, kontanthantering, tandvård och munhälsa, brandskydd, digital inkludering, apotek i glesbygd och framtidens apotek, ålderism, psykisk ohälsa, ensamhet, vård utan köer, egenvård samt hemsjukvård.

Kontantupproret

Förbundet är med i Kontantupproret. Upproret presenterade förslag till lag om kontant-användning, genomförde aktiviteter under Almedalsveckan, samt delade ut Kontantpriset 2022.

Krav på ny regering

Förbundet ställde sju krav på en kommande regering och vände sig särskilt till talmanens sonderingsperson Ulf Kristersson. Efter valet tilltog förbundets arbete med att underhålla och bygga relationer till beslutsfattare och opinionsbildare.

Förbundet har svarat på en lång rad frågor, enkäter och intervjuer samt medverkat i fysiska och digitala seminarier och dialogmöten från Diskrimineringsombudsmannen, kulturdepartementet, Pensionsmyndigheten, Post- och telestyrelsen, Riksrevisionen med flera.

Uppvaktningar

Uppvaktning av beslutsfattare med makt över frågor som har betydelse för seniorer är en viktig aktivitet i arbetet att påverka och ha inflytande.

Under året genomförde förbundets förtroendevalda, anställda och uppdragstagare flera uppvaktningar. Det var bland annat av finansmarknadsministrarna Niklas Wykman och Max Elger om bedrägerier mot äldre, digitalisering, kontanter

samt bolånevillkor, socialminister Jakob Forssmed om demokrati-villkor vid stöd till civilsamhället, socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi och Centerpartiet om pensioner och pensionssystemet, Diskrimineringsombudsmannen Lars Arrhenius om äldrediskriminering samt av regeringens särskilda utredare.

Därutöver har förbundets företrädare inom ramen för regeringens pensionärskommitté (S 1991:98) haft samtal med statsråd, statssekreterare och andra regeringsföreträdare. Kommitténs möten förbe-

reddes i gemensamma möten med andra seniororganisationer. SVT:s vd och högsta chefer uppvaktades om hur äldre porträtteras, speglingsuppdraget och de olika plattformarnas tillgänglighet.

Förbundet har löpande under året mött företrädare för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och bland annat talat om hemtjänst och särskilt boende för äldre. Förbundet medverkade på Moderaternas Sverigemöte, hade utställning och talade med såväl partiledning som enskilda förtroendevalda.

Våra sakkunnigas arbete

Sju sakkunniga seniorer var arvoderade för sakområdena vård och omsorg, bostäder, läkemedelsfrågor, ensamhetsfrågor, äldrepolitik samt äldrefrågor. En sakkunnig för pensionsfrågor var anställd. De sakkunniga bidrog med sin sakkunskap och sina nätverk till att höja kvaliteten och kompetensen såväl i förbundets publikationer, utbildningar, kurser och konferenser som i förbundsledningens uppgift att synliggöra och påverka seniorers livssituation. Det skedde bland annat genom uppvaktningar, deltagande i offentliga råd och dialoger, offentliga utredningar, samt genom att skriva debattartiklar, blogga och besvara remisser från organisationer, Regeringskansliet och andra myndigheter. De sakkunniga medverkade vid distriktsarrangemang.

Vårt lag

Förbundsstyrelsen

Ann-Christine Baar
Partille

Anders Bergsten
Bollnäs

Lars-Åke Carlsson
Avesta

Eva Eriksson
förbunds-
ordförande

Berndt Ericsson
Gävle

Kjell Hansson
Alingsås

Lena Gustafsson
1e vice
ordförande

Ann Hedberg Balkå
Järfälla

Åke Persson
Halmstad

Nils Ingmar Thorell
2e vice
ordförande

Chatrine Pålsson Ahlgren
Kalmar

Monica Ulfhielm
Stockholm

Mona Wilsson
Piteå

Vi på
förbundskansliet

Anita Ek
annonssäljare
Senioren

Anna Eriksson
presschef

Anna Rask
layout,
Senioren

Anna Sandberg
förenings-/
distriktsservice

Carina Grave-Müller
kommunikatör

Doris Vesterlund
projektledare
Mötesglädje

Ellinor Lundström
digitaliserings-
strateg

Hans-Eric Berg
kansli-
vaktmästare

Helena Olsson
projektledare
Hemtjänst-
index

Jan Arleij
reporter
Senioren

Jan Hagberg
webbredaktör/
reporter
Senioren

Jimmy Högberg
förenings-/
distriktsservice

Joakim Kosk
digital
kommunikatör

Karin Bajlo
kommunikatör

Kansliets ledningsgrupp:

Peter Sikström,
generalsekreterare

Monica Almquist,
ekonomichef

Martin Engman,
samhällspolitisk chef

Veronica Sjölin,
marknadschef

Anna Eriksson,
presschef

Sabina Brogård,
it-chef

Kristina Adolfsson,
chefredaktör
Senioren

**Katarina
Lindström**
annonschef
Senioren

**Kristina
Adolfsson**
chefredaktör
Senioren

**Liisa
Immonen**
förenings-
/distrikts-
service

**Malin
Wennberg**
projektledare
pensionärsråd

**Marie
Olofsson**
kansli-
koordinator

**Maria
Biazzi**
redovisnings-
ansvarig

**Marja-Liisa
Rautiainen**
ekonomi-
assistent

**Martin
Engman**
samhälls-
politisk chef

**Monica
Almquist**
ekonomichef

**Peter
Sikström**
general-
sekreterare

**Sabina
Brogård**
it-chef

**Stig
Lundgren**
förenings-
/distrikts-
service

**Ulla
Rannemo**
förenings-
/distrikts-
service

**Ulrika
Palmcrantz**
redaktions-
sekreterare
Senioren

**Veronica
Sjölin**
marknads-
chef

**Åsa
Österberg**
utbildnings-
ansvarig

Våra sakkunniga

**Fredrik
von Platen**
bostäder

**Gösta
Bucht**
vård och
omsorg

**Thony
Björk**
läkemedels-
frågor

**Anna
Eriksson**
pensioner

**Kent
Löfgren**
äldrepolitik

**Aase
Wisten**
vård och
omsorg

**Marie-
Louise
Söderberg**
ensamhets-
frågor

**Barbro
Westerholm**
äldrefrågor

Förbundsinterna grupper

Arbetsgrupp för digital delaktighet (t.o.m. januari)
Berndt Ericsson och Anette Hedén

Arbetsgrupp organisationsanalys
Liliana Assi, sammankallande, Britt Ohlsson, Martin Rolén, Knut Sigander och Kjell Hansson.

Arbetsutskottet
Eva Eriksson, Lena Gustafsson och Nils Ingmar Thorell. Adjungerade: Peter Sikström, Martin Engman, Veronica Sjölin och Anna Eriksson.

Ekonomigrupp
Lena Gustafsson, sammankallande, Kjell Hansson och Åke Persson.

Senioren's redaktionsråd
Eva Eriksson, Lena Gustafsson och Nils Ingmar Thorell.

Valberedning
Ingemar Sandström (ordförande), Ulla Arvidsson, Skåne, Gunnel Fritzson, Bohus, Ritva Elg, Stockholm, Rune Kjernald, Skaraborg, Mona Kramer, Västernorrland, Annika Sandberg, Norrbotten, Kurt Sevehem, Halland och Hans Ström, Gästrikland.

Valberedningens arbete 2022

Valberedningens arbete inleddes under våren med planering för besök på distriktens årsstämmor för att informera om processen och hålltiderna

kring nomineringarna. Efter besöken på årsstämmorna, informerades också samtliga distrikt om förväntningar och önskemål från valberedningens sida. Under sommaren avslutades nomineringstiden, och valberedningen påbörjade sin sammanställning av inkomna nomineringar.

Vid höstens DO-konferens och förbundsråd på Långholmen konferens, var intervjuer med samtliga nuvarande styrelseledamöter och revisorer inbokade, och genomfördes också på plats. Resten av hösten har ägnats åt intervjuer med de nominerade kandidaterna till både styrelsen och revisionen. I slutet av året påbörjades den sammanställning som ska leda fram till valberedningens slutliga förslag, som först ska presenteras för FS i mars 2023, och därefter i Senioren i majnumret 2023, inför kongressen 14–15 juni 2023.

Valberedningen har också under året arbetat med att ta fram ett nytt förslag till arvoderingsreglemente gällande styrelsens sammanträden och övriga möten.

Remis- svar

– en demokratisk
möjlighet

18
besvarades

36
remitterades

I Sverige finns en lång tradition av att den offentliga makten sänder sina förslag för synpunkter innan den beslutar om dem. Grundlagen ställer till och med krav på att "sammanslutningar och enskilda ska i den omfattning som behövs ges möjlighet att yttra sig." Skälet till ordningen är att besluten blir bättre om fler ögon sett förslagen och utifrån sina respektive synvinklar kommenterar dem.

SPF Seniorerna är seniorers röst och med sin storlek och kompetens får vi flera remisser till oss från Regeringskansliet och andra myndigheter samt från organisationer. Då har vi möjlighet att skärskåda bedömningar och förslag utifrån äldres behov, förutsättningar och önskemål. Varje år besvarar SPF Seniorerna centralt runt 20 remisser. Även SPF Seniorerna lokalt och regionalt besvarar remisser.

Under året uppmanades förbundet besvara 36 remisser. 26 av dessa remitterades från Regeringskansliet och tio från en annan myndighet. Det beslutades att inte besvara 18 av dessa inkomna remisser. Därutöver yttrade sig förbundet över en remiss som inkommit 2021, samt på eget initiativ över en remiss från Regeringskansliet. Sammanlagt besvarades 18 remisser under 2022. Två av yttrandena inlämnades ihop med två andra rikstäckande seniororganisationer.

Antalet besvarade remisser höll sig på ungefär samma nivå jämfört med 2021 då 19 remisser besvarades. Utmärkande för 2021 var ett stort intresse från andra myndigheter än Regerings-

kansliet, särskilt Socialstyrelsen, samt ett antal remisser från Regeringskansliet vid sidan av statens offentliga utredningar (SOU) och departementsserien (Ds).

Med anledning av förslaget till en särskild äldreomsorgslag yttrade förbundet att äldreomsorgen, i likhet med hälso- och sjukvården, ska utgå från vetenskap och beprövad erfarenhet, samt att äldreomsorgen ska tillförsäkra den enskilde "goda levnadsförhållanden", inte bara "skälig levnadsnivå" som lagen föreskriver.

Förbundet föreslog i sitt yttrande över Mediestödsutredningen att frågan om ett mediestöd till medlemstidskrifter ska utredas närmare och betonade att medlemstidskrifter har en svår situation och därför, i avvaktan på ett permanent ekonomiskt stöd, omedelbart bör ges ett tillfälligt stöd. Skälet för mediestöd framhöll förbundet är medlemstidskrifters stora betydelse för det civila samhällets funktion och deras viktiga roll för folkbildning, informationsspridning och som arena för ett demokratiskt samtal.

SPF Seniorerna förordade i ett annat remiss-svar en ny samlad lag för bostadsförsörjning som omfattar både staten och kommunerna. I samma svar föreslog förbundet att regeringen tillsätter en parlamentarisk kommitté med uppdrag att fördjupa diskussionen om hur bostadsmarknadens funktion kan förbättras, och hur det allmännas ansvar för bostadsförsörjningen kan stärkas samt att i en sådan utredning hänsyn ska tas till seniorers behov av bostäder att åldras i.

Medverkan externt

SPF Seniorerna medverkar och deltar i en mängd sammanhang för att vara seniorers röst och tillvarata äldres intressen. De förtroendevalda, anställda och uppdragstagare som representerar förbundet utåt påtalar seniorers behov, kompetens och erfarenhet. Det sker bland annat i form av expert i myndigheters råd, i offentliga utredningars referensgrupper och i organisationers och företags fora. Nedanstående uppdrag är av mer långsiktig karaktär.

Staten

Arvsfondsdelegationen, ledamot (fr.o.m. februari)
Peter Sikström

Inspektionen för vård och omsorg (IVO),
dialogforum, Thony Björk

Livsmedelsverket, samverkansgrupp hållbar
livsmedelskonsumtion
Maris Sedlenieks

Läkemedelsverket, patient- och konsumentrådet
Thony Björk

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys,
Lena Gustafsson

Nationella primärvårdsrådet, Nationella arbetsgruppen om medicinsk samverkan och läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård,
företrädare
Ann-Christine Baar

Pensionärskommittén (S 1991:98),
företrädare
Eva Eriksson och Peter Sikström

Pensionsmyndigheten, pensionärsrådet
och användargrupp Typfallsmodellen
Anna Eriksson

Post- och telestyrelsen (PTS), referensgrupp
Bryt isoleringen
Berndt Ericsson

Socialstyrelsen, äldrerådet
Mona Wilsson, ordinarie och
Ann Hedberg Balkå, ersättare

Statens tjänstepensionsverk (SPV),
pensionärspanelen
Anna Eriksson

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR),
projektgrupp för att minska fallskador hos äldre
Gösta Bucht

Taltidningsnämnden,
ledamot
Kristina Adolfsson

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV),
dialogforum
Thony Björk

Teletal, användarrådet
Sten Arnekrans

Utbildningsradion (UR), referensgrupp
Seniorsurfarna
Åsa Österberg

**Utredningen om äldreomsorgslag och
stärkt medicinsk kompetens i kommuner
(S 2020:16)**, t.o.m. juni
Eva Eriksson, expert och
Lena Gustafsson, referensgrupp

Projekt och nätverk

Ensamhetskommisionen, ledamot (t.o.m. juni)

Eva Eriksson

Koll på läkemedel, styrgrupp

Thony Björk och Aase Wisten

Kontantupproret, styrgrupp

Martin Engman

Nationell samverkan för psykisk hälsa (NSPH),

projektgrupp Åldras och må bra

Marie-Louise Söderberg

Polisens äldresamverkan, styrgrupp, med

Brottsofferjouren, med flera

Anders Bergsten

Seniorvaccinationsprogram, Läkemedels- industriföreningen m.fl.

Martin Engman och Thony Björk

Suicid Zero, expert, självmord hos äldre

(t.o.m. september)

Gösta Bucht

Vinnovaprojekt Salutogen, referensgrupp

Gösta Bucht

Nätverk för äldreorganisationer (Stockholms

stad och Volontärbyrån)

Åsa Österberg

Organisationer & företag

AGE Platform Europe, Council

Martin Engman, Member

AGE Platform Europe, Executive Committee

Christina Rogestam, Vice President

AGE Platform Europe, Task Force Dignified Ageing

Monica Ulfhielm, Member

AGE Platform Europe, Task Force Healthy Ageing

Barbro Westerholm, Member

AGE Platform Europe, EMA Patients' and

Consumers' Working Party

Barbro Westerholm, Member

Alma folkhögskola, styrelsen

Åsa Österberg

Attention, expertgrupp Åldras och må bra

Marie-Louise Söderberg

Blomsterfonden, styrelsen

Monica Ulfhielm, ledamot och Ingegerd Thorgren,
ersättare

Folksam ömsesidig livförsäkring, fullmäktige

Lars Åke Carlsson, ledamot och Anders Bergsten,
ersättare

Folksam ömsesidig sakförsäkring, fullmäktige

Nils Ingmar Thorell, ledamot och Åsa Österberg,
ersättare

Förbundet Vi unga, styrelsen

Kjell Hansson

(H)järnkoll, Vi pratar om livet – Män 70 +

Marie-Louise Söderberg

Mind – Psykisk hälsa oavsett generation

Marie-Louise Söderberg

NTF – Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, äldreråd (t.o.m. maj)

Martin Engman

Riksföreningen Attention – Åldras och må bra med ADHD,

Marie-Louise Söderberg

Riksföreningen äldres hälsa, referens- och expertgrupp

Marie-Louise Söderberg

SNS Vården och äldreomsorgens organisering och finansiering, referensgrupp

Kent Löfgren

Studieförbundet Vuxenskolan, styrelsen

Kjell Hansson

Studieförbundet vuxenskolas författarpris,

stipendiekommitté

Nils-Ingmar Thorell (ordförande) och Gunilla Lindahl (ledamot)

Sveriges arbetsterapeuter, samverkansrådet

Ann-Christine Baar

Sveriges begravningsbyråers förbund,

reklamationsnämnden

Sonja Åneman

Sveriges Konsumenter, representantskapet

Lars-Åke Carlsson och Martin Engman

Sveriges Konsumenter, styrelsen

Maris Sedlenieks

Vårdförbundets tankesmedja

Kent Löfgren

Medlemskap

AGE Platform Europé

Alma folkhögskola

Cancerfonden (huvudman)

Folkspel

Fonus

Fremia

Ideell Arena

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande

(NTF), t.o.m. maj

Nationella nätverket för finansiell folkbildning

Studieförbundet Vuxenskolan

Sveriges Konsumenter

Svenska Institutet för Standarder (SIS)

Årsredovisning

Styrelsen för SPF Seniorerna får härmed
avge årsredovisning för räkenskapsåret
2022-01-01 – 2022-12-31.

888000-2830

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	70
Resultaträkning	77
Balansräkning	78
Noter.....	80

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr).

Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

SPF Seniorerna är en fristående och ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden. SPF Seniorerna har närmare en kvarts miljon medlemmar fördelade på 26 distrikt och ca 750 föreningar. Medlemmarna väljer medlemskap i förbundet för att vara med i gemenskapen, delta i föreningarnas aktiviteter, ta del av medlemserbjudanden och för att stötta förbundets opinionsbildnings- och påverkansarbete som seniorernas röst i samhället. SPF Seniorerna driver äldrepolitiska frågor centralt i regeringens pensionärskommitté, gentemot riksdagspartierna samt lokalt och regionalt i pensionärsråden i kommunerna och regionerna. Förbundet fokuserar på att seniorer ska ha en bra ekonomi, god hälsa samt en bra vård och omsorg.

Ändamål

Förbundet ska enligt stadgarna:

SPF Seniorerna är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation. Syftet är att ta tillvara äldres sociala och ekonomiska intressen samt bedriva lokalt,

regionalt och nationellt påverkansarbete. Inom ramen för detta ändamål ska SPF Seniorerna arbeta med frågor om äldres hälsa och omsorg, boende, ekonomi samt rätt att arbeta.

Mål och strategier

På kongressen 2021 fastställdes mål och strategier för perioden 2021–2023. SPF Seniorerna ska även fortsättningsvis fokusera på att få fler och engagerande medlemmar, vara en stark röst för seniorerna, öka förbundets synlighet och inflytande samt vara en organisation i tiden.

Medlemsutveckling

Vid utgången av 2022 fanns 241 762 medlemmar registrerade. Förbundet tappade totalt 1 294 medlemmar, vilket innebär en minskning med en halv procent. Natten den 2 december utsattes SPF Seniorernas leverantör av medlemssystem för en säkerhetsrelaterad incident vilken medförde att organisationens medlemssystem och tillhörande ekonomisystem var nedstängda under i stort sett hela december och en

bit i januari. Detta ledde till att avier till nya medlemmar blev försenade och som följd ett lägre medlemsantal vid årsskiftet.

Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och främjande av SPF Seniorernas ändamål

Till följd av de konsekvenser som uppstått för enskilda medlemmar och organisationen under pandemin beslutade förbundsstyrelsen i mars att göra en satsning under 2022 och 2023 för att hjälpa hela organisationen med det digitala arbetet. Förbundskansliet har under året förstärkts med en projektanställd digitaliseringsstrateg.

Nya stadgar har implementerats per 2022-01-01.

Under året har ett flertal webinarier med sakkunniga, förbundets företrädare och andra medverkande producerats, återkommande frågesportfilmer, digitala utbildningar och konferenser inom äldrepolitiska

frågor, kommunikation och rekrytering, folkhälsa och utbildning samt mötesverktyget Zoom.

Vidare har förbundet även detta år förstärkt arbetet med en projektledare för att stödja ledamöterna och ersättarna i de kommunala och regionala pensionärsråden.

SPF Seniorerna har blivit beviljade ett bidrag om totalt ca 8,5 mkr för ett projekt från Allmänna arvsfonden. Projektet löper över tre år med start den 1 november 2020. Projektet "Mötesglädje i stället för ensamhet" ska ta fram en app som är anpassad till dem som idag ej använder sig av app-funktion i sin mobiltelefon. Bidraget skuldförs när det erhålls och intäkter tas allteftersom kostnader belastar resultatet. Under 2022 har projektet haft totala kostnader om ca 2 435 tkr och har då också intäktsfört 2 435 tkr under årsredovisningsraden "Bidrag". Resultatet för projektet under 2022 är därmed 0 kr.

SPF Seniorerna har blivit beviljade ett bidrag om totalt ca 5,9 mkr för ett projekt från Allmänna arvsfonden. Projektet löper över två år med start den 1 januari

2022, projektets namn "Hemtjänstindex". Bidraget skuldförs när det erhålls och intäkter tas allteftersom kostnader belastar resultatet. Under 2022 har projektet haft totala kostnader om ca 5 126 tkr och intäkter som genereras av projektet om 1 070 tkr bidrag har då också intäktsfört 4 056 tkr under årsredovisningsraden "Bidrag". Resultatet för projektet under 2022 är därmed 0 kr.

Medlemstidningen Senioren har under året trots pappersbrist i världen kunnat ge ut alla nummer under året. Dock har papperspriserna ökat med ca 34 %, vilket gett högre kostnader under räkenskapsåret.

Under 2022 har SPF Seniorerna fortsatt den omfattande processen med att byta medlemsystem och tillhörande ekonomisystem för hantering av den centrala uppbörden. Några mindre uppdateringar har kunnat genomföras även i medlemsystemet, framför allt

avseende de nya stadgar vilka började gälla den 1 januari 2022.

Förbundet har under 2022 mottagit över 24 000 e-postmeddelanden på info@spfseniorerna.se, en ökning med 8 000 jämfört med 2021. Över 20 000 samtal ringdes till förbundets växelnummer vilken är en ökning med cirka 3 353 jämfört med 2021. Direkt-samtal och direktadresserad e-post till anställda är inte medräknade.

SPF Seniorerna redovisar ett ekonomiskt planerat underskott för 2022 vilket är ca 910 tkr bättre än budgeterat.

Jämförelsestörande verksamhet

De två projekt som finansierats av Allmänna arvsfonden påverkar förbundets balans- och resultaträkningar samt noter 2–6.

Året i siffror (tkr)

Intäkter

De totala intäkterna uppgick under året till 66 202 (67 045). Intäkterna består av medlemsavgifter 38 886 (40 194), bidrag 10 514 (12 680) samt övriga intäkter 16 802 (14 171). Till övriga intäkter räknas bland annat annonsintäkter, intäkter från samarbetspartners och webbshop.

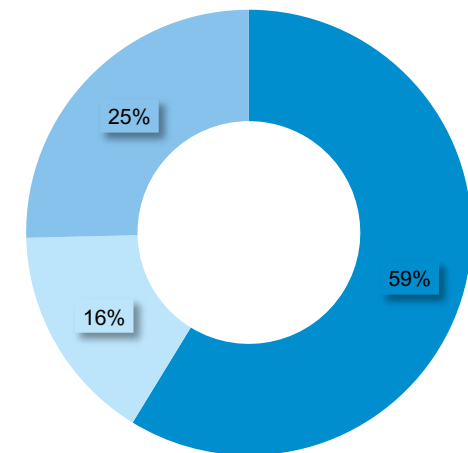
Kostnader

De totala kostnaderna uppgick under året till 68 871 (66 281). Kostnaderna består av verksamhetskostnader 25 236 (25 212), övriga externa kostnader 17 922 (15 410), personalkostnader 25 644 (25 587) samt avskrivningar av materiella anläggningstillgångar 69 (72).

Full aktivitet i SPF Seniorerna Grödinge

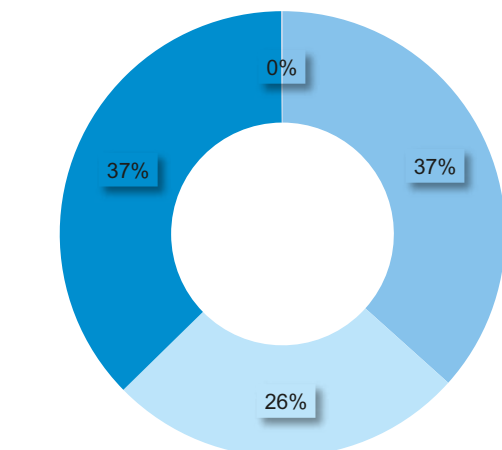
Totala intäkter

Medlemsavgifter	38 886
Övriga intäkter	16 802
Bidrag	10 514

Summa: 66 202

Totala kostnader

Verksamhetskostnader	25 236
Personalkostnader	25 644
Övriga externa kostnader	17 922
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	69

Summa: 68 871

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna avser främst produktionskostnad för tidningen *Senioren*. Här ingår också inköp av varor till webbutiken, kostnader avseende de konferenser och utbildningar som förbundet ordnat. Under 2022 har bland annat digitala webinarier för förtroendevalda hållits inom: rekrytering, folkhälsa, utbildning, pensionärsråd, digitalisering, valberedning, Hemtjänstindex och Mötesglädje. Kanslipersonal har medverkat vid fysiska konferenser som Utbildningskonferens, Ny i distriktsstyrelse samt ordförandekonferenser i distrikt. Dessutom består verksamhetskostnader av IT-kostnader avseende medlemssystem, webb, intranät, bokföringsprogram, med mera som distrikt och föreningar använder, samt kostnader för central och lokal uppbörd, dvs tryck av avier, porto, bankkostnader, medlemskort och kostnader för registervård.

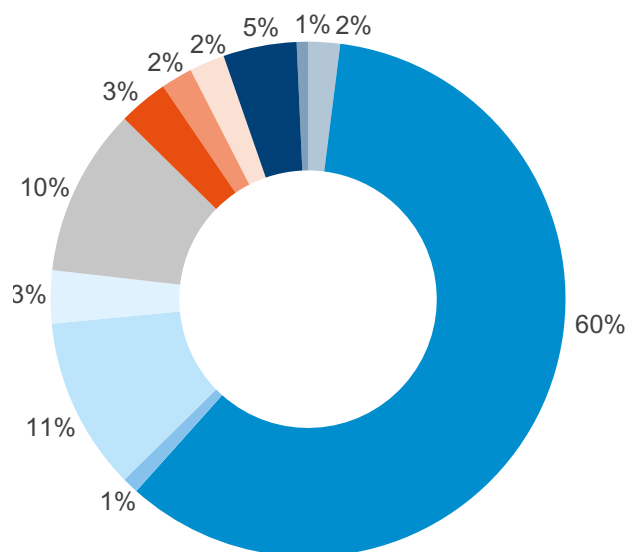
Verksamhetskostnader avser dessutom sådana kostnader som förbundet har haft som direkt gynnar distrikten och föreningarna, bland annat STIM-avgift och lämnade marknadsföringsbidrag.

Under rubriken "Verksamhetskostnader" klassificeras också inköp av tjänster inom EU, vilka främst avser inköp av annonsering på Facebook och Google samt inköp av telemarketingtjänster med mera från annat EU-land.

Övriga externa kostnader

De övriga externa kostnaderna avser förutom de fasta lokal- och administrationskostnaderna, resekostnader, reklam och PR, kostnader för försäkringar, föreningsavgifter, konsulttjänster samt övriga externa kostnader. En stor del om ca 6 176 av kostnader avseende de två projekten finansierade av Allmänna arvsfonden finns klassificerade under rubriken "Övriga Externa kostnader". Dessa kostnader består främst av resekostnader, reklam och PR samt konsulttjänster

Verksamhetskostnader

Varuförsäljning	506
Senioren produktionskostnad	15 044
Intranät och bokföringsprogram föreningar	258
Medlemssystem, webb och förvaltningsledning IT	2 735
Utvecklingskostnader IT	839
Central uppbörd, registervård m.m.	2 664
Konferenser och utbildningar	789
Lämnade bidrag	499
STIM-avgift	560
Inköp av tjänster inom EU	1 163
Övriga verksamhetskostnader	179

Summa: 25 236

Senioren

Senioren totala intäkter uppgick under året till 13 190 (11 855). Intäkterna består av annonsintäkter 11 652 (10 668), bidrag 0 (5) samt övriga intäkter 1 538 (1 182). Till övriga intäkter räknas bland annat intäkter från prenumerationer och läsaresor.

Senioren totala kostnader uppgick under året till 21 884 (20 816). Kostnaderna består av direkta produktionskostnader, som tryck och distribution 15 044 (13 213). Övriga kostnader avser hyra i för annonsavdelning, konsultkostnader och rese-kostnader med mera 856 (888).

Personalkostnader avseende sju anställda 5 983 (6 715).

Av intäkterna avseende medlemsavgifterna går 8 694 (8 961) till tidningen Senioren.

Finansiella investeringar

Förbundets resultat från det förvaltade kapitalet uppgår till - 271 (4 351) och fördelas enligt följande:

Erhållna utdelningar 106 (22), realiserat resultat på försäljning av aktier och obligationer -240 (4 469) och förvaltningskostnader -137 (-140). Värdeskillnaden mellan det bokförda värdet och marknadsvärdet uppgår till ca - 2 346, dvs ett negativt värde. Den årliga avkastningen har uppgått till - 9,4 %.

SPF Seniorerna har bytt kapitalförvaltare under räkenskapsåret 2021, till Swedbank. Därav realiserades hela innehavet och investerades på nytt. Detta ger den stora förändringen mellan åren.

Målet för förvaltningen och vår placeringspolicy är att långsiktigt bidra till SPF Seniorernas verksamhet, med så stora tillskott som möjligt. Instruktionen för kapitalförvaltningen innehåller bland annat ett balanskrav mellan aktier och så kallade räntebärande värdepapper (50 – 50 mellan de olika typerna).

Årets resultat efter finansiella investeringar utgör ett underskott på -2 864.

Reserveringar

Reservering av ändamålsbestämda medel om 2 100 tkr för kongress 2023. Beslut om att avsätta 700 tkr under 2018-2020 togs i rambudget vid kongressen 2017. Då kongressen 2020/2021 delvis genomförts digital till lägre kostnader, beslutades att avsättningar ska utnyttjas vid framtida kongress.

Reservering 2020 av ändamålsbestämda medel om 2 500 tkr avser IT-utveckling som uteblivit under 2019 och 2020 pga. kapacitetsbrist hos IT-leverantör.

Återföring av ändamålsbestämda medel om 500 tkr för digitalsatsning reserverad 2020.

Styrelsen

Förbundsstyrelsen har under 2022 bestått av 13 ledamöter samt en personalrepresentant.

Förbundsstyrelsen har haft 6 möten under året och arbetsutskottet har haft 6 möten under året.

Revisorer

Förtroendevalda

Hans Bengtsson, ordinarie och Jan-Erik Lövbom, ordinarie. Kjell Dahlström och Mats Rensfeldt ersättare.

Auktoriserade

Johan Rönkvist, ordinarie revisor, PwC, Veronica Carlsson, revisorssuppleant, PwC.

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2022	2021	2020	2019	2018
Antal medlemmar	241 762	243 056	250 451	259 506	261 397
Medelantalet anställda	30	29	28	25	24
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	66 202	67 045	62 649	60 808	51 378
Verksamhetens kostnader	-68 871	-66 281	-55 018	-55 199	-54 350
Verksamhetens resultat	-2 669	764	7 631	5 609	-2 972
Resultat från finansiella investeringar	-195	4 347	12	212	34
Årets resultat	-2 864	5 112	7 645	5 822	-2 939
Ekonomisk ställning					
Eget kapital (tkr)	34 527	37 391	32 279	24 634	18 811
Soliditet (%)	31	82	75	78	75

Definitioner

Eget kapital - Företagets nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Från 2022 har nya stadgar införts. Effekten av de nya stadgarna får en negativ påverkan på Förbundets soliditet vid räkenskapsårets slut. Detta då balansomslutningen ökar på grund av att medlemsaviser för kommande år skickas ut redan i november året före det år de avser.

Förändring av eget kapital (Tkr)

	Ändamåls- best. medel	Balanserat kapital	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	5 100	27 179	5 112	37 391
Omföring fg. årsresultat		5 112	-5 112	0
Återföring ändamålsbest.medel	-500	500		0
Årets resultat			-2 864	-2 864
Belopp vid årets utgång	4 600	32 791	-2 864	34 527

Förbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

Tkr

	Not	2022-01-01	2021-01-01
Verksamhetens intäkter	2		
Medlemsavgifter		38 886	40 194
Bidrag	3	10 514	12 680
Övriga verksamhetsintäkter		16 802	14 171
		66 202	67 045
Verksamhetens kostnader			
Verksamhetskostnader	4	-25 236	-25 212
Övriga externa kostnader	5	-17 922	-15 410
Personalkostnader	6	-25 644	-25 587
Avskrivningar		-69	-72
		-68 871	-66 281
Verksamhetsresultat		-2 669	764
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar	7	-134	4 491
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		88	1
Räntekostnader och liknande resultatposter		-149	-145
		-195	4 347
Resultat efter finansiella poster		-2 864	5 111
Årets resultat		-2 864	5 112
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-2 864	5 112
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		500	0
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-2 364	5 112

Balansräkning

Tkr

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	8	133	201
		133	201
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	9, 10	26 435	26 739
		26 435	26 739
Summa anläggningstillgångar		26 568	26 940
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Handelsvaror		806	782
		806	782
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 527	680
Medlemsfordringar		36 334	158
Övriga fordringar		3	1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 777	2 136
		42 641	2 975
Kassa och bank		39 809	14 771
Summa omsättningstillgångar		83 256	18 528
SUMMA TILLGÅNGAR		109 824	45 469

Balansräkning

Tkr

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		4 600	5 100
Balanserat kapital		32 791	27 179
Årets resultat		-2 864	5 112
Summa eget kapital		34 527	37 391
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 256	2 221
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	11	2 244	539
Övriga skulder		27 532	1 191
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	42 265	4 127
Summa kortfristiga skulder		75 297	8 078
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		109 824	45 469

Noter

Tkr

NOT 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som en förening erhåller från en bidragsgivare som är ett offentlig-rättsligt organ eller annan bidragsgivare. Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till förbundet. Intäktsredovisningen sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för bidraget är uppfyllda. Erhållna bidrag redovisas som skuld tills dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Leasingavtal

Föreningens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Balansräkningen

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Kontorsmöbler	10%
Kontorsmaskiner	20%
Förbättringsutgift på annans fastighet	17%

Finansiella instrument

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Placeringar i värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt har redovisats till sina anskaffningsvärden. Varje balansdag görs bedömning om eventuellt nedskrivningsbehov.

Värdepappersportfölj

Förbundet har definierat två värdepappersportföljer en aktieportfölj och en ränteportfölj. Vid prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom respektive portfölj.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Eget kapital

Eget kapital utgörs av ändamålsbestämda medel i form av kongressfond, fond för IT-utveckling- och digitalsatsning samt balanserat kapital. Fonderna utgörs av avsättningar för framtida kongress, IT-utveckling och digitalsatsning. När förbundet belastas med kostnader för redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av respektive fond med motsvarande belopp.

NOT 2

Verksamhetens intäkter

Förbundets intäkter fördelar sig enligt följande:	2022-01-01	2021-01-01
	-2022-12-31	-2021-12-31
Medlemsavgifter	38 886	40 194
Senioren annons, prenumerationer och övriga intäkter exkl. bidrag	13 190	11 850
Övriga verksamhetsintäkter	3 612	2 321
	55 688	54 365

NOT 3

Erhållna bidrag

Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen	2022-01-01	2021-01-01
	-2022-12-31	-2021-12-31
Statsbidrag organisationsstöd	4 022	9 315
Bidrag Allmänna arvsfonden	6 492	3 347
Bidrag för personal och sjuklöner		19
Summa	10 514	12 681

Bidrag avser statsbidrag. Under 2022 utbetalade Socialstyrelsen bidrag till riksomfattande pensionärsorganisationer med sammanlagt 13 000 tkr. SPF Seniorernas andel härav var 4 022 tkr motsvarande 16,64 kr per medlem. Bidraget beräknades på antalet medlemmar per 1 juli 2021.

Den 1 november 2020 startade ett projekt "Mötesglädje i stället för ensamhet" med Allmänna arvsfonden, vilket löper över tre år.

Den 1 januari 2022 startade projektet "Hemtjänstindex" med Allmänna arvsfonden, vilket löper över två år.

NOT 4

Verksamhetskostnader

	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Varuförsäljning	506	368
Senioren's produktionskostnad	15 044	13 213
Intranät och bokföringsprogram för föreningar	258	255
Medlemssystem, webb och förvaltningsledning IT	2 735	2 780
Utvecklingskostnader IT	839	2 843
Kostnader central uppbörd och registervård	2 664	2 468
Konferenser och utbildningar	789	1 388
Lämnade bidrag	499	693
STIM-avgift	560	560
Inköp av tjänster inom EU	1 163	479
Övriga verksamhetskostnader	179	165
	25 236	25 212

NOT 5

Övriga externa kostnader

	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Lokalkostnader	3 156	2 887
Resekostnader	865	378
Reklam och PR	1 546	1 481
Kontorsmaterial och trycksaker	1 088	1 432
Bilkostnader	114	115
Tele- och datakommunikation samt frakt och portokostnader	933	826
Försäkring och risk	286	262
Bankkostnader, avgifter, data- och konsulttjänster	3 406	5 096
Övriga kostnader	352	382
Projekt Allmänna arvsfonden	6 176	2 552
	17 922	15 410

NOT 6

Anställda och personalkostnader

	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Medelantalet anställda*		
Kvinnor	21	19
Män	9	10
	30	29

* I medelantalet anställda ingår två visstidsanställd kopplat till projekt finansierade av Allmänna arvsfonden samt en i medeltal av SPF Senioreernas sakkunniga.

Löner och andra ersättningar		
Arvoden till styrelse och Generalsekreterare	1 902	1 910
Övriga arvoden	161	225
Övriga anställda	15 494	15 138
	17 557	17 273

Sociala kostnader		
Pensionskostnader för övriga anställda	2 309	2 554
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	5 118	5 024
	7 427	7 578
Övriga lönekostnader	660	737
Totala personalkostnader	25 644	25 588

Könsfördelning i styrelse		
Andel kvinnor i styrelsen	54 %	54 %
Andel män i styrelsen	46 %	46 %

Under kongressperioden 2021–2023 fördelades årsarvoden till förtroendevalda enligt följande:
Förbundsordförande: fast arvode på åtta prisbasbelopp, 1e och 2e vice ordförande: fast arvode på två prisbasbelopp. Sammanträdesarvode uppgår till 0,3 prisbasbelopp.

NOT 7

Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Erhållna utdelningar	106	22
Resultat vid avyttringar	-240	4 469
	-134	4 491

NOT 8

Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 810	1 810
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 810	1 810
Ingående avskrivningar	-1 608	-1 537
Årets avskrivningar	-69	-72
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 677	-1 609
Utgående redovisat värde	133	201

NOT 9

Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	26 739	21 469
Inköp	2 601	44 973
Försäljningar	-2 905	-39 702
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	26 435	26 739
Utgående redovisat värde	26 435	26 739

NOT 10

Värdepappersinnehav

	Bokfört värde 2022-12-31	Marknadsvärde 2022-12-31
Långfristiga värdepappersinnehav		
Noterade aktier och aktiefonder	12 495	11 349
Noterade räntebärande värdepapper	13 940	12 740
Summa innehav	26 435	24 089

NOT 11

Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

Projekt med Allmänna arvsfonden "Mötesglädje i stället för ensamhet", vilket löper över tre år med start den 1 november 2020. Projektet med Allmänna arvsfonden "Hemtjänstindex", vilket löper över två år med start den 1 januari 2022.

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående balans	539	1 383
Erhållet under året	8 196	2 503
lanspråktaget under året	-6 492	-3 347
	2 243	539

NOT 12

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Särskild löneskatt på pensioner	940	891
Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter	1 604	1 454
Övriga upplupna kostnader	318	726
Förutbetalda intäkter	39 403	1 053
	42 265	4 124

NOT 13

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Efter krigsutbrottet i Ukraina och den lågkonjunktur som råder har vi noterat kraftiga svängningar på världens börser. Det är fortsatt svårt att överblicka konsekvenser för förbundet när det gäller bland annat kapitalförvaltning och prisutveckling generellt, men främst på priset på papier vilket drabbar förbundets medlemstidning.

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Eva Eriksson
Förbundsordförande

Chatrine Pålsson Ahlgren

Ann-Christine Baar

Ann Hedberg Balkå

Anders Bergsten

Lars Åke Carlsson

Berndt Ericsson

Lena Gustafsson

Kjell Hansson

Åke Persson

Nils Ingmar Thorell

Monica Ulfhielm

Mona Wilsson

Årsredovisningen har fastställts vid styrelsemöte 23 mars 2023 och därefter signerats av samtliga styrelseledamöter. Årsredovisning och revisionsberättelse har undertecknats av revisorerna 24 april 2023.

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Johan Rönnkvist
Auktoriserad revisor
PwC

Hans Bengtsson
Revisor

Jan-Erik Lövbom
Revisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i SPF Seniorerna, org.nr 888000-2830

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SPF Seniorerna för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2022 som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identi-

fieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet

inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för SPF Seniorerna för år 2022.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

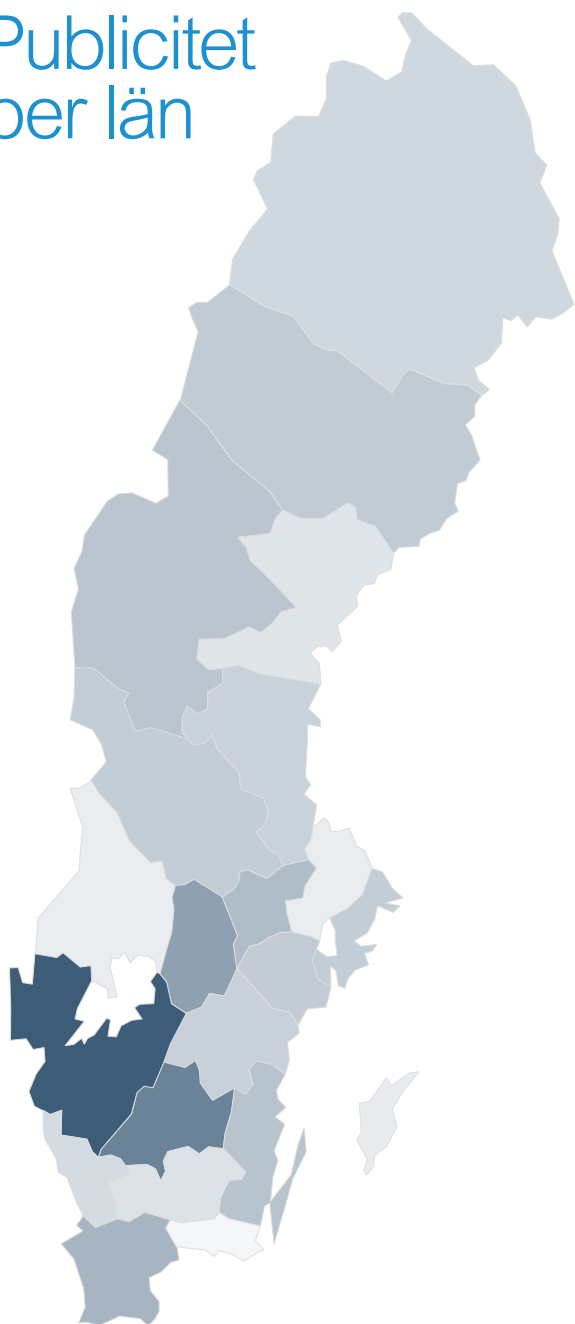
Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Johan Rönnkvist
Auktoriserad revisor
PwC

Hans Bengtsson
Revisor

Jan-Erik Lövbom
Revisor

Publicitet per län

Region	Antal artiklar
Västra Götalands län	1 056
Jönköpings län	749
Västerbottens län	542
Örebro län	500
Kalmar län	449
Västmanlands län	443
Dalarnas län	432
Södermanlands län	417
Skåne län	353
Jämtlands län	339
Stockholms län	311
Norrbottnens län	311
Gävleborgs län	280
Hallands län	243
Östergötlands län	210
Kronobergs län	180
Västernorrlands län	152
Blekinge län	135
Värmlands län	122
Gotlands län	100
Uppsala län	80

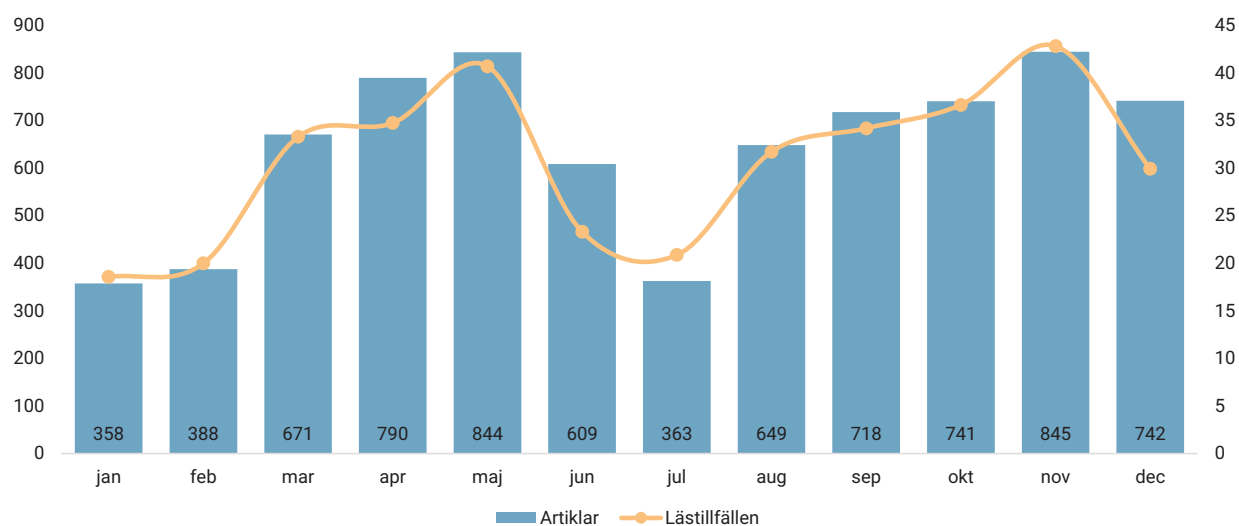
Tabellen och kartan visar publiciteten fördelat över svenska regioner. Rikspress är exkluderat för att ge en rättvis bild av fördelningen mellan de olika regionerna.

Färgerna redovisas enligt procentsatser i ett index och den mest aktiva regionen utgör en bas med 100 procent av den dominanta färgen. Övriga regioners färger representerar relativa andelen artiklar och en lägre procentenhet betyder lägre andel dominant färg.

Källa: Retreiver

Nyckeltal och genomslag över tid

Antal artiklar	Lästillsfällena (milj.)	Facebook: interaktioner	Twitter: interaktioner
7 718	367,0	96 162	1 593

Grafen visar fördelningen av antal artiklar och räckvidd under perioden. Publiciteten når sin topp i vecka nov.

Rapporteringen kring SPF Seniorerna i redaktionella medier uppgår till totalt 7 718 artiklar under perioden. Det motsvarar en räckvidd på 367,0 miljoner möjliga lästillsfällena.

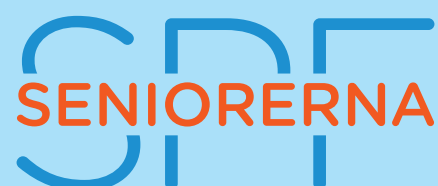
Antal lästillsfällena baseras på varje enskild källas räckvidd. Det sammanlagda antalet lästillsfällena kan upplevas som högt då det är bruttotalet som redovisas.

www.spfseniorerna.se

Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50

info@spfseniorerna.se

The logo for SPF Seniorerna. It features the letters 'SPF' in a large, blue, stylized font. Below the 'SPF' is the word 'SENIORERNA' in a smaller, orange, sans-serif font. The entire logo is positioned in the bottom right corner of the page.

SPF
SENIORERNA